

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNO

אורי קליט (מורה חדש)
עמוד יומי בלתי מספורת בשפה העברית
העורך האחראי ד"ר שון
המו"ל: מורה חדש בע"מ ת"א הנו"ב

Lévi Eskol ma hazaérkezik

"Izrael azonosítja magát az afrikai népek szabadságharcával"

Kenyatta és Eskol rendkívül meglepő közös nyilatkozatot adtak ki Megállapodás izraeli segélynyújtásról Kenya részére

Nairobi (Reuter, IFF). — Lévi Eskol miniszterelnök tegnap befejezte afrikai körútját, amelynek során Szengál, Etiópia, Libéria, Kongo, Malagasi, Uganda és Kenya kormányainak vendége volt. Lévi Eskol, aki kiseretével itthon van hazafelé, afrikai körútjának utolsó állomásán, Nairobi-ban is kifejezést adott annak, hogy Izrael szándékát támogatja az afrikai államok önállósági törekvései, a gyarmatosítók elleni küzdelmeik és további izraeli támogatásról biztosította Kenya vezetőit.

Kenyatta és Eskol rendkívül meglepő közös nyilatkozatot adtak ki, amelyben az izraeli államok egységszervezete alapokmányának tiszteletére szólította fel a világot, hogy az afrikai népek támogatják az afrikai államok önállósági törekvéseit. „Azok a zavargások, amelyek az utóbbi időben Afrika különböző részein zajlanak, nem homályosíthatják el azt a felismerést, hogy az afrikai forradalmak, amelyek méreteihez nincs hasonló, minden ellenkező külső jel dacára meglepő politikai szolidaritást mutatnak.”

Időjárás

A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint rára a hőmérséklet emelkedése várható. Maximális hőmérsékletek: Jeruzsálem, Tel Aviv 29, Haifa 28, Naharia 29, Lud 32, Beer Seva 33, Eilat 39 fok.

Újra nyílt szakadás fenyeget az arab világban

Nasser rendkívül éles támadása az „arab reakció” ellen „Nem értemek arabok arra, hogy részt vegyünk Palesztina felszabadításában”

Kairó (Reuter). — Nyílt szakadás fenyeget az arab világban Nasser éles támadása miatt, amelyben élesen elítélte az „arab reakció” erőt, amelyben Nasser nem nevezett meg egyetlen arab országot sem, amikor a reakciókról beszélt. Támadásának elsősorban Szudán ellen irányult, amelynek uralkodója, Fejszál király, általános bírálat céljára az egyiptomi sajtót is megdöntötte. Nasser támadása az arab reakciók ellen, amelyek a Nasser vezetésével az arab világban meglehetősen erős pozíciókat szereztek.

EGY MONDATBAN

- Új kráter nyílt az Etna tüzhegyében és forró köveket dob ki magából a hegy csanakkeleti lejtőjén.
- Franciaország bejelentette, hogy megtagadja az előkészületeket két leghatárított rakéta-egységének visszavonására Németség felől.
- Michael Stewart angol külügyminiszter az őszel hivatalos látogatást tesz Romániában és Bulgáriában — közölték Londonban hivatalosan.

ANNAK, AKI A LEGJOBBAT VÁLASZTJA: TIME

Az embereknek, akiknek „sikerült” érdeklük van a minőség iránt — ezért szívnak TIME cigarettát.

ANNAK, AKI A LEGJOBBAT VÁLASZTJA: TIME

„Jó leves”-t mutatja be a „Habima”

Az egész világon híressé vált, pikáns, francia komédia rövidesen bemutatásra kerül színházunkban.

A jó leves, a maga egyszerűségében minden nap megjelenik a jó háziasszony konyhájában, aki az „Ec-Házajt”, „Extra” C.D. olajjal főz.

Nem csoda, hogy a nemzetközi Dichter Intézet közvéleménykutatásán az idén is az első helyet nyerte ez a kitűnő étel, mert ízben és minőségben nincs hozzá hasonló. — Ezért mondja mindenki: A C. D. olaj — páratlan.

VALASSZA A LEGJOBBAT — SZIVJON TIME CIGARETTÁT

Páratlan ünneplésben részesült Csu En-láj Bukarestben

A kínai miniszterelnök megasztalta Románia független politikáját

Bukarest (Reuter). — Sok száz ezer ember ünneplést tartott tegnap reggel Csu En-láj kínai miniszterelnököt Bukarestben, ahova nyolcnapos hivatalos látogatásra érkezett. A repülőterén Georgehe Maurer román miniszterelnök fogadta, aki üdvözlőbeszédében kiemelte, hogy a kínai miniszterelnök látogatása újra kifejezést juttatja a két ország közötti barátságot és együttműködést.

Nyugati diplomataik véleménye szerint Csu En-láj látogatásával mindkét ország a közöttük fennálló barátságot akarja demonstrálni a többi kommunista államok előtt. Kína a látogatás révén meg akarja erősíteni ideológiai viszállyal. A repülőterén közönséges lelkesen fogadta Csu En-lájnak azt a kijelentését, hogy Románia története során mindig az agresszió ellen folytatott küzdelmet, most pedig függetlenségét védelmezi a szocialista államok és a kommunista pártokat kötelező elvek alapján.

Végezték a beer-sévi autóbussz-sztrájk

Jeruchám Mesel a választott bíróságot — Hétfőn lesz az első tárgyalás

A beer-sévi autóbussz-sztrájk tegnap este véget ért, miután a felek hozzájárultak, hogy a vitás kérdésben Jeruchám Mesel, a Híszárúttal szervezett osztrájk elnöke döntson mint választottbíró. A forgalom tegnap este felújult.

AZ ÁLLAMELNÖK MA INDUL DÉLAMERIKAI KÖRUTJÁRA

Párizsban rövid pihenőt tart az államelnök pár Zálmán Sázár államelnök és hitvese ma indul külföldi körútjára. A központi utcél Dél-Amerika, ahol az államelnök pár Urugyayba, Chiébe, Argentínába és Brazíliába látogat.

Ballag már a vén diák...

Ünnepélyes külsőségek között osztották ki szerdán a tel-avivi egyetem 272 végzettségű diákjainak a diplomáikat. A diákok veteránja, a 77 éves Pinchász Neeman, aki most már nemcsak dédnagyapja, hanem egyetemi diplomával is díszeskedhet.

Pinchász Neeman, 77 éves korában, az első világháború előtt alijázott, s élete jelentek. Kultúrális beosztásban különböző hadjáratokban vett részt. „A Komemjút-rend birtokosa vagyok — mondta Pinchász Neeman az újságíróknak, akik az avatás után interjúkat kértek tőle — és erre vagyok a leghiszebb.”

DRAGA ANYUKÁNK
NEMES JANKA
Givátájm — Máramarossziget
70-İK SZÜLETESNAPJARA
szeretettel gratulálnak
GYERMEKEI ÉS UNOKAI

CVI MALINOVSKINAK
TEL-AVIV, LA-GUARDIA-U. 32.
60-İK SZÜLETESNAPJARA
SOK SZERENCSET ÉS HOSSZU,
BOLDOG ELETET KIVANNAK
FELESEGE, LÁNYA, VEJE ÉS UNOKAI

MINTA BUTOR
kiállítás
„Ofna” LEICHTER NAFTALI
Ramat-Gan, Arlozorov 8-9
Mindenki tetszését fejezi ki. Győzödjék meg. Szombat este 12 óráig nyitva.

VALLASOS NEVELŐINTEZET
JERUSALEMEN
keres
főszakácsnőt
Gyakorlattal rendelkező jelentkezése levélben, ivrit nyelven: Jeruzsálem, P.O.B. 207.

A „S Z E L A”
színházi ügynökség, tel. 244573
bemutatja —
A MAGYAR ÁLLAMI FIATAL NÉPI EGÝTTEST A RAJKÓ CIGÁNYZENEKARRAL
Tel-Aviv, Jerid Hamizrah, júni. 21. 8-30
Tel-Aviv, Jerid Hamizrah, júni. 22. 8-30
NEPI ÁRAK

Kirjat-Chajim, Bót Háim, péntek, júni. 17 — 9-ór
Askelon, Ráchel, júni. 19 — Naharia, Hod, hétfő
júni. 20. — Natánja, Saron, csütörtök, júni. 23.
Jeruzsálem, Binjáne Háima, júni. 25.
utolsó előadás
Pétách-Tikva, Oren, júni. 26.
Párdész-Chána Amfiteátrum, júni. 28
RAJKÓ-1717
Tel-Aviv: Kánaf és a Jeyiródkában. — Haifa: Makkabi pénztár és Gerber, Merkáz Hakarmel. Jeruzsálem: Leán Hácov, Ben Nám.

Hol van Castro?
Washington, (Reuter). — Az amerikai külügyminisztérium közölte, hogy Kuba-ban különböző híresztelések keringenek Fidel Castro miniszterelnök tartózkodási helyéről és pozíciójának esetleges megrendüléséről. — A külügyminisztérium szóvivője, akihez az újságírók kérdéseket intéztek, kijelentette, hogy kétségtelen tény: Castro nem volt Kuba-ban keleti szerepe május elseje óta, ami szokatlan jelenség és számos találgatásra ad lehetőséget holtartózkodása tekintetében.

Egged-sófor halalos szerencsétlensége
Halalos közlekedési szerencsétlenség történt tegnap Askelon főútcáján, ahol Amnon Britsner 24 éves Egged-sófor, Volkswagen autóját vezetve, előzni akart egy bútorszállító kocsit. Közben azonban összeütközött a She-men gyár nehéz teherautójával, amely mintegy 20 méterre vonszolta magával a Volkswagent és valóságos szétlaptotta. A járőrök és a rendőrség csak egy óra megfeszített munkával tudták kiszabadítani a szerencsétlen sófort az autóból. Az Áfridár és Migdál negyedek közötti főútvonalon több mint egy órára megszakadt a közlekedés.
A teherautót Sálom Nágár 20 éves askeloni lakos vezette. Amnon Britsner édesapja szintén Egged-sófor.

MUNKANÉLKÜLIEK tüntettek Tel Avivban
Tegnap délután ismét 30 főnyi munkanélküli építőmunkás csoport tüntetett a fővárosi munkástanács Brenner utcai épülete előtt. Az építőmunkások szervezeteinek titkára fogadta a felvonulók delegációját, amely munkát követelt. Rendőrséget hívtak ki a helyszínre, amelynek beavatkozására azonban nem került sor, mert a munkanélküliek csendben elvonultak.

Kényelmes fizetési feltételek a vevő lehetőségei szerint. Jelzőlogócsón lehetőség 2 1/2 évre, rögzítés nélkül.

Mémóki és Építkezési Vállalat Ltd. BAT-JAM, Rothschild 25. (Ata épület) Rothschild-u. 34. Adv. Egar

Drága, felejthetetlen férjem, édesapám
BRÁUN JICCHAK 71
(Pozsony)
AZKARAI ÉS SIRKÓAVATASA
június 22-én, szerda d.u. lesz a kirját-saull temetőben. Külön autóbussz indul d.u. 4 órakor, a tel-avivi Ichud Sivát Cion templom elől (Frischmann-u. sarok).
Braun Ilka és gyermekei

Felejthetetlen, drága, szeretett feleségem
GRÜNWALD HILDA (Katzburg) 71
elhunytának sőtjgán
AZKARAT ÉS SIRKÓAVATAS
tartunk, 1966 június 20-án, hétfőn d.u. Autóbussz indul 3 órakor a natánjai Eggedtől és 3.45-ór, az 54-es bné-bráki végállomástól. — Találkozás 4 órakor, a zichron-meiri temető bejáratánál. —
Gyászoló férje és a család valamennyi tagja

LAKÁSOK
B A T J A M P A N L O N
LUXUSLAKÁSOKAT ÉPÍTUNK A KÖVETKEZŐ HELYEKEN:
1.) Dániel — Zámenhof-u. Beköltözhető 1966 július — maradt: 2 drb. 2 1/2 szobás lakás 1 drb. 2 szobás lakás
2.) Dániel — Perlstein-u. Beköltözhető 1966 szept. — maradt: 2 drb. 2 1/2 szobás lakás 2 drb. 2 szobás lakás
3.) Sálom Alchéem — Csernichovski utca: Beköltözhető 1966 szept. — maradt: 3 drb. 2 szobás lakás
4.) Ben-Cion Jiszráel — Bár-Ilán-utca: Beköltözhető 1967 április. 2-2 1/2 szobás lakások változatosan 21.500 — fontolt.
Kényelmes fizetési feltételek a vevő lehetőségei szerint. Jelzőlogócsón lehetőség 2 1/2 évre, rögzítés nélkül.
PAN-LON
Mémóki és Építkezési Vállalat Ltd. BAT-JAM, Rothschild 25. (Ata épület) Rothschild-u. 34. Adv. Egar

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

Bezárni, vagy nem bezárni?

Ez itt a kérdés. Az üzletek nyitvatartásáról van szó. A tartási napokban olyan legutóbbi napok voltak, amikor a lakosság és a különféle köztársasági fórumok, hogy Tel-Aviv városa elhatározta: a legmagasabb szinten próbálják megkezelni a helyes megoldást. A kérdés, jár-e a kereskedőknek és háza népének, valamint az alkalmazottaknak, valamint a strandra, vagy ugyanannyi ideig tartanak nyitva, mint januárban.

Nem kisebb személyiség, mint Mordechai Námir, Tel-Aviv főpolgármestere vállalt a kérdés tisztázására, amely kivétel az ügy minden részét és kidolgozza a megoldás alapelveit.

A bizottság annak tudatában látott munkához, hogy ennek az érdeknek is — legálisan — két oldala van. A kereskedők és az alkalmazottak az érem egyik oldalán, a bevétel, a házásszonyok a tulajdonosok foglalkoztatásánál.

De meg úgy is túl egyszerű lenne a kép. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy a probléma az egész gazdasági élet szempontjából is megvizsgálható. Mert valójában a munkahely lerövidítéséről van szó, s ha csökkentett idővel dolgoznak az üzletek, az nem jelenti, hogy a bevétel az asszonyok teljes egészében az asszonyok emancipációja.

bet vásárolnak, tudván, hogy aznap délután zárva lesz. Vagy ha többet is vásárolnak, nem arányosan többet. Márpedig, ha csökken a forgalom, annak sokrétű kihatása van az egész gazdasági életre.

Két héten belül dönt az ad hoc-bizottság, mert a július-augusztus hónapokban merül fel a probléma. Amikor a legelőlegebb van, amikor a lakosság nagy száza-

léka nem is tartózkodik Tel-Avivban, hanem hűvösebb időkre menekül, s feldeve a mindennapi bevásárlási gondokat — nyaral.

A bizottság előtt elfekvő javaslatok között szerepel: a) Csak a kiskereskedések csökkentsék a nyitvatartási időt.

b) Szektorokra osztani a várost, s minden negyedben más délutáni boltok bezárását, hogy a házásszony egy kis farsángján beszerzése naponta is a legfőbb szükségleteket.

c) Bizonyos délutánokon általános zárvatartás, ám előtte és az utána következő napokon az üzleti órák alapos meghosszabbítását engedélyezzék.

Mint ismeretes, egy városi jogszabály — segédrendelet — intézkedik az üzletek nyitvatartásáról, s a bizottság határozatának, illetve végkövetkeztetéseknek megfelelően módosítja az ideit.

A kereskedők érdekét és a fogyasztók érdeklődését tekintve küldöttségét is meghatalmazta a bizottság, mielőtt határozná.

Teheráni levél: Nemzetközi asszonykongresszus nyílt a perzsa fővárosban — Farah Diba császárné szövegét intézte a delegátusokhoz —

Fehér, gazdagon díszített nemzeti viseletben jelent meg a perzsa császárné, Farah Diba a tanácskozó asszony előtt. „Bünt követték el, ha nem tesznek meg mindent mi, asszonyok, az emberiség békés jövője érdekében.” — mondotta tübök között.

Ötvennyolc nemzet lofogóját lengeti a szél Teherán közepén. A nemzetközi asszonykongresszus vezetője és a perzsa sah családtagjai, valamint a kormány tagjai foglalták el a díszpályát.

A delegátusok padsoarait ötvennyolc ország asszony-szervezeteinek elnökei, főtitkárai és más vezetői foglalták el.

Az irázi nőszervezetek képviselőit kettőz a delegáció vesz részt a kongresszuson. A Lieimann asszony a WIZO részéről és Nuzhat Kávác asszony a Munkások Tanácsa, a Hízradat asszony-szervezeteinek egyik vezetője.

A tanácskozás központi témája: A hagyományok értéke a modern társadalomban. De a plenáris ülésnek is fontosabb a bizottságok munkája, ahol a többi körök a nők munkáját megaloztatják.

Altalános jelenés, hogy a kongresszus asszonyai igen politikai módon szólnak hozzá a felvetett kérdésekhez. Egyre-másra hangzanak el olyan javaslatok, hogy az asszonyok igyekezzenek országukban mindjohab behatolni a politikai életbe.

Szív-munkát takarít meg a mindennapi sport

Azon ma már nem is vitatkoznak az orvosok, hogy a mindennapi sportolás mindenkinek hasznos. Piató már kétezer esztendővel ezelőtti világosan látta a gimnasztika és a gyógyászat összefüggését, mégis sokáig nem állt vitán felül a kérdés orvosi körökben.

Ma már győzedelmeskedett az a felfogás, hogy nemcsak a szív-működés, vérkeringés, légzés és vérképzés szempontjából hasznos a rendszeres sporttevékenység. Kimutatják a legutóbbi kutatások, hogy a rendszeres sportolás gazdaságosabbá teszi a szervezet működését, s elbebe vája a korai megöregedésnek. Aki rendszeresen sportol, az megtakarít a szívének napi 3-5000 méterkilogram munkát.

Aki viszont inkább a testmozgást takarítja meg, az csökkenti szervezetének ellenálló képességét a legtöbb betegség szemben. Ide tartoznak elsősorban a különféle vérkeringési zavarok, a hipertónia bizonyos változatai, a szívizomelégtelenség, a szívinfarktus, a vegetatív idegrendszer ismételt következményei, az elhízásból következő idegcsont, in-panaszok.

Van egy felfogás, amely a rendszeres sportolásból következő eredményeket az elváltozások közé utalja. Az orvosok többsége vitatkozik ezzel a felfogással, mert azt mondja, hogy csak a legkritikább esetben mutatkoznak releváns elváltozások, a normális sportolások csak pozitív eredményekkel vannak. A veszély csak a túladagolás mutatkozik: aki elhanyagolja a rendszeres sportozást, aki lebecsüli a testet, az a vesztéyek sorának teszi ki magát.

A RASSCO jelenti Cíatról:

A város déli negyedében Komoly építkezést kezdett a vállalatunk. Újleti negyedet építünk és egy szép lakóközpontot is. Mintegy 32 lakás épül és körülbelül húsz üzlet. Továbbá óvodát, rohad-helyiségeket.

Külön megemlítjük szép, háromszobás lakásaink tervét, amelyek 90 négyzetméteren épülnek.

A tervek szerint 700 férőhelyes mozi is épít a Rassco a környék kulturális igényeinek kielégítésére. Az irázi gyakorlat szerint, szinte beláthatatlan fejlődésre lehet számítani az olyan lakóközpontnál, amelyet szakértelmekkel építettek. Ezért a Rassco máris dolgozik a további, távlati fejlesztési terveken.

(h. s.)

A helyes megoldás

A finnek küzdelme és sok háborúval teli történelmének évszázadai alatt sikerült nyelvet megírni és fejleszteni. Finnország második hivatalos nyelve a svéd.

E kettősség miatt legutóbb vita támadt, amikor Helsinkiben egy új postahivatalt nyitottak meg. Arról szólt a vita, hogy a posta szót finnil „post”-nak tüntessék-e fel az épületen, vagy svédül „post”-nak.

Végül úgy döntöttek, hogy a vitás szót neon-felirattal alkalmazzák a postahivatalra, mégpedig a finn „posti” kifejezést. De mivel Helsinkiben tízszáz annyi finn él, mint svéd, az „i” betű tíz másodszeresére kiemelték és a fényfelvétel a svéd kifejezést fogja mutatni — egy másodpercig.

A CHADASOT KOLNOA és az AVNI hirdetőiroda meghirdetik a

MISS ELEGANCE 66

VALASZTAST

Revlon

védőnője alatt. A választást a Sheraton szálló Acmaut termében tartják, 1966 június 20-án, hétfő d.u. 5 órakor.

A műsorban:

ragyogó divatbemutató

18 manequin, a „Miss Elegance 66” jelöltjei mutatják be a következő cégek divatjainak: „DIVA” furdoruhák, „ROSEN” szörmek, „TOPAZ” diadém és ékszerek, „MERA” cipők, „REVLON” kikészítés

★ A „SHERATON” SZALLÓ 2 ZENEKARA
★ „TRIO ATHENE” ★ DJAK A KOZONSEGNER
★ PEZSGO ES A „SHERATON” KONYHAJANAK CSEMEGEI.

A jegy ára, pezsgővel és a „Sheraton” konyhájának ingyenes italjaival: 10 IL.
Jegyek kaphatók a Sheraton szállóban és a Báma, Leán, Rokoko és Kanaf jegyirodáknak.

Barzilai Olga asszony

a „Hollywood” és „Páris” gyárak ismert divattervezője, a hölgyek és fiatal lányok rendelkezésére áll, tanácsot és a megfelelő ruha kiválasztásával, díjmentesen.

ARUSITAS:

Tel-Avivban — „Madim”, Allenby 56,
Givatájmban — Barzilai, Sirkin-u. 11/a d. u. 4-7.

Elegáns ruhák óriási választékban,
GYÁRI ÁRAKON.
Kaphatók az ideai szépségkirálynő és udvarhölgyeinek ruhái, gyári áron.

Női szfokabátok. Eredeti angol terylene szoknyaik. Szuperelasztik női nadrágok. Ballonelyem (fis-tis) esőköpenyek és más hasznos ajándékok külföldről Romániából

BINDER KONFEKCIO

MUHELY
Tel-Aviv, Náchlat-Benjámín 21, tel. 623081.

SHILO BUTOR

TEL-AVIV, HAJAKON-U. 52., ALLENBY SAROK
Telefon: 59574.

Arusítás közvetlenül a gyárból, 10 százalékos lefizetése ellenében, a fennmaradó összeg 24 navi részletre. Legmodernebb stílusú és elsőrendű minőségű bútortól.

AZONNALI NYEREMÉNY

EXPRESS

Kleen EXPRESS

Oriás dobozt vett — azonnal díjat nyert

Minden Kleen Express dobozban az alatti díjak egyike: kulestartók • színes füzetek gyermeknek • játékok és szelvény a díjsorsolásra, amelyen a következő nyereményeket sorsolják ki:

Westinghouse — U.S.A. — televízió készülék • Electramat mosógép • Electra házi légszabályozó • Varrogép • Mixerek • Tranzisztorok • Gozvasalók • Fényképezőgépek és grillerek.

Gyűjtsön össze 6 sorsolási szelvényt és küldje be borítékban Haifa, P.O.E. 4056 címre és elküldjük Önnek az 1966 szeptember 11-iki díjsorsoláson való részvételre jogosító igazolást.

A „Kleen Express” egymaga mos mosástól nagymosásig mindent és megtevel a mosógéphez.

Minden mosáshoz „Kleen Express”.

Kleen PRODUCTS

CHEMICALS & PHOSPHATES LTD.

MEGHÍVÓ
MINDENKINEK, AKIT ERDEKEL.
Jöjjen el és igyon velem egy pohárka „Chajim”-ot
ÜZLETEM MEGNYITASA
alkalmából,
vasárnap, júni. 19-én, reggel 8 óratól

ROZSA KATÓ

Tel-Aviv, Allenby 13/A, udvarban

MAGDA FUZO
TEL-AVIV • DIZENGOFF 155 • TEL. 227284.
Díjazott fűzők, melltartók, speciális gyűjtőkártyák, háttérképű esztélyi ruhák, a „Topaz” ékszerei, a „Mera”-cipők és természetesen a „Revlon” gyártmányai, a „Venus” nevű új típusú kozmetikai szer. A frizúrát a haifi „Hálmán”-szalon készíti (Dán-Kármel szálló és Moria u. 52, Haifa).
A belépőjegy ára — fogyzást is beleértve — 7,- font.
Jegyeket a „Dán-Kármel” szállóban, valamint a „Greber” jegyirodában (Merkáz Hálmel, telefon: 84777), továbbá a „Makkabi” pénztárnál (Hizel utca 20) lehet beszerezni.

Bőr-, antilop- és szfokabát különlegességek
„TRANZILVÁNIA” SZALON
BRAUN LEÓ és LEHNER DEZSÓ
Oradea (Nagyvárad)
TEL-AVIV, FIN-U. 8., TACHANA MERKAZITNAL
Szfokabátok feladását külföldre vállaljuk.

Csak egy kislány van a világon?

Sokféleképpen tapsol a publikum a nálunk vendégszerelő fiatal magyar népművészeknek. A táncprodukciók után másként tapsol a közönség, más tónusa van a tenyér-műszikának, mikor Balogh Sándor primás és a rajkák befejezését, a csárdást, s megint más hang csattanak össze a kezek, mikor a pasztrahangú Nemes Iolya végére ér a nótázásnak.

De van úgy, hogy kacagnak a tenyerek. Mikor a heberül konferáló népi táncost tapsolják. Koutos Vince a neve, sütyőgyerek kora óta népi táncos, közben meg tanult nagy kiterítással, s mármint leti belőle. Egy pesti betonszerelő-vállalat főmérnöke. Nyári szabadság idejére esett az irázi turné, amely számára üzleti út is, mert felvette már a kapcsolatot egy herizli gyárral, az itteni műszaki kollégákkal.

Arra nem gondolt, hogy heberül is megszólal ebben a zivatáros életben. Az impresszárió leírta számára — latin betűkkel perzse — Nemes Iolya dalainak rövid tartalmát, s azt ő felolvassa. Már két héte, minden este. Majd szétzúrt a közönség. Ez az időtöltés a híres ismerősök előadás után egyre javították a hangszínezést. En is. De tegnap este megkért:

— Ne segíts, Palikám, az Istenért, már így is zabos rám az impresszárió, mert azt mondja, ha nem elég ige-mígiesen beszélnek, nem kacag a publikum...

Bemutatók egy rokonszenves táncos-párt, Bányai Ilonát és Vráber Mihályt. A színpadon mindentféle táncokat táncolnak, az életben inkább csak vetélkedőt. Már három éve. Azóta készül az együttes, hogy nagyot mutalnak majd a Misi lakodalmán. Ahol nem „babra meg” a menyasszonytáné.

De annyi a tapró, a hazai, meg a külföldi, hogy nehezen hatol előre a dolog. Vráber Misi mellékesen mérték-hallgató is, nem mondhatni, hogy nagyon sietné a mátkaság befejezését.

De a Dibuk, úgy látszik, a magyar néptáncokra is kiterjesztette jogkörét. A napokban városnéző sétán voltak és ellátogattak az ősi dalfára. Egy aranyműves műhelybe is beukentek ott, hogy legott elővette a buglyifriszt és — megvette.

Még nem adta át Bányai Ilonának, de a kis menyasszony büszkén, mosolyogva simogatta a szemével azt a fűzőt, ahol ott lapul, szép selyempapírban. A fűző még most sem siet, de jól tudja, hogy örökre nem maradhat legényember. Nem lehet legulus követ. Kezmenyének a beukentek ott — menyasszonytáncot táncol. Elővidesen elhúzza nekik Balogh Sanyi, hogy asszonya:

— Lakodalom van a mi utánkban... (meredeke)

AZ „ELEGANCIÁKIRÁLYNŐ” MEGVALASZTÁSA HAIFAN

Csütörtökön, június 23-án, pontosan délután 5 órakor választják meg Haifán az 1966. évi elegancia-királynőt és a közönség kedvencét. A választást a „Dán-Kármel” szállóban rendezik és a szálló igazgatósága a szervezők rendelkezésére bocsátja a kintinó zenekart.

Az ünnepség központjában a díszes divatbemutató áll, amelyen, eddig nem látott, modellek kerülnek előszínen bemutatásra, köztük a „Diva” furdorusszal, a „Derby”-délutáni és estélyi ruhák, a „Topaz” ékszerei, a „Mera”-cipők és természetesen a „Revlon” gyártmányai, a „Venus” nevű új típusú kozmetikai szer. A frizúrát a haifi „Hálmán”-szalon készíti (Dán-Kármel szálló és Moria u. 52, Haifa).
A belépőjegy ára — fogyzást is beleértve — 7,- font.
Jegyeket a „Dán-Kármel” szállóban, valamint a „Greber” jegyirodában (Merkáz Hálmel, telefon: 84777), továbbá a „Makkabi” pénztárnál (Hizel utca 20) lehet beszerezni.

VEZET A my form MELLTARTÓ

Elastex

Furdoruhák • Fűzők

HIRK

ELŐFIZETESI DÍJ:
HAVONTA 3.-
TEL-AVIV POB 831.
(Készítőknek nem számítanak az előfizetési díjba az előfizetőknek.)
Fiókadóhivatkozók:
HAIFA:
Grünberger, S. Shapira 13. Tel. 62453
Irodai órák után:
telefon: 527010.
Jeruzsálem:
Landau Erdős
Javac 7. Tel. 28046.

UJ ARAB POLITIKA?

(A szeg egyelőre pihen)

„Exodus” — értékes ajándék! Edthovd, (Magyarországra is) elviheti, vagy elküldi a „Hadash” könyvtár, Nesz-Cion-u. 4.

ARANYKOR KLUB
Június 19-én, vasárnap este 8-kor a Jachad-ban, Hajkaron 81. sz. alatt, a Klub fennállásának 5-ik évfordulóján

díszelőadás

Zoltán Dező az Uj Kelet munkatársai tartóztatták.
Rosenfeld Zsigmond Fellini hávász „Don Brazilio” musical pantomim (fenomen szeneciós száma).
15 perc kacsagás. Gondoskodjunk helyről a klubban.

Gyújtogatás a rámei mezőben. Csütörtökön éjjel gyújtogatás kísérletet tettek fel a rámei Mirjam moziban. Az éjjeli, aki negyed kettőkor ellenőrző utat tette, észrevette, hogy a mozi teremtől a hátsó ajtó felől lángok csapnak ki. A rendőrség és a tűoltóság az ór hátsó ajtó felől megjelent és sikerült eloltani a tüzet. Megállapították, hogy a terem egyik belső ajtaja, valamint a melléképületek függönye elégett. Petróleumszagot és nyomatok találtak, amelyek a gyújtogatás gyanúját keltik.

Legszébb női táskákat. Tel-Aviv, Allenby-út 90. - Készítők árak.

HOH TEL-AVIV HOH
Közkeletű
Június 29-én, szombat megismétlünk
JERUZSÁLEMI
Kirándulásunkat
Utirány: A Mészáros kiállított kétszer élesek leletek megtekintése a múzeumban. Hádszáz kórház és Herl-héj. Jád Vásem, valamint látogatás Bet Méri - csesniala - farmon.
Jegyek 10. fontot kaphatók. Hajkaron 81. sz. alatt.
Bízottisa helyet azonnal!

Aranykor Klub. Július 13-án, szombat, a Gálfi felől utjain. Vádi-Mefer, Daliat el-Kármel, Ufesia, Neser-Akko, Lochámé Hágrátió érintésével Nahariara rendezünk kirándulást. Ebéd után fürdés, pihenés, zenehallgatás. Visszatérés 7 óra 30 perccel. Diplomás vezető: Tauszák Abraham. Kisérő: Löwenberg Jenő. Natanjárol is felvesszünk kirándulókat. Helyelőjegyzés csupán 10.-
IL, a klubban.

MEGJELENT
BARATH GYORGY
UJ VERSESKÖNYVE: **TE ÉDES EN**
című. Megrendelhető a költőnél: Jeruzsálem, Moriah — Baka 10. —
ARA: 3.— FONT.

PÉNZZT
előlegünk ékszerre és más értéktárgyakra.
Lombard Láló
T.-A. Allenby 84. III. em.

Nem oltós mulatság. New Yorkból jelentik: A Metropolitan Opera új épületének avatása díszelőadás formájában történik a new-yorki Lincoln Centerben. A galathea és a 250 sorban egy jegy ára 250 dollár, a középső sorokban pedig 150 dollár. A jegy árának összege mint az Operának juttatott adomány, levonható a jövedelmi alaphól. (UPL.)

HOH — Jeruzsálem
A HOH Jeruzsálemi csoportja rendezésében június 19-én, vasárnap este 8 órakor, a Bet Chaiot naftermében, Ithá Góim 14.
FRIED MICHAEL
az Amidat kezeltője tart előadást.
„Ami az orosz és kínai konfliktus háta mögött van”
című. Bevezető: **GERVAI SANDOR**
Teremből hozzájárulás 1.50 font. Az Szerezzéssel várja a magyar jelszót a vezetéshez.

Megszint a lassító-sztrájk a rámei cementgyárban. Tegnap véget ért a lassító sztrájk a rámei cementgyár eladási osztályán. A vállalat üzemi tevékenységének felújítása, amelyben résztvevő a rámei munkásoknak titkára és a bizottsági elnöke, a vállalat vezetése felkérte a munkások felvezetőjét, hogy a munkások felvezetője a teljesítmény munkát és az illetékes intézmények azzal megkezdik a tárgyalásokat a vállalat igazgatóságával az alkalmazottak új fizetési beosztásáról és egyéb követeléseiről. A lassító sztrájk csak néhány napig tartott.

Közvetlen társaság Philadelphia és Genf között. — Philadelphiai jelentik: Lowell Winstert, az amerikai Telephone and Telegraph Comp. alelnöke tegnap felhívta a 200-233-1011 számot és erre Genfben a svájci telefonársaság igazgatója, Jean Rouvierre felhívta a kagylót. Ez volt az első közvetlen telefonbeszélgetés az Egyesült Államok és Európa között. (UPL.)

A Goldmann-Erhard találkozó nyomán:

Legalább egy évvel meghosszabbítják az egyéni kártérítések igénybejelentésének határidejét

Dr. Goldmann inti a német kormányt a kártérítési ügyek előadásáról

15. — Hochman — VI. 16.
A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint, Dr. Náchum Goldmann, a zsidó tetőszervezetek elnöki minőségében, egyenes látogatást tett a hétéves Bonnban, ahol találkozott professzor Ludwig Erhardtal, a német kormány miniszterével, továbbá Dr. Eugen Gerstenmayer parlamenti elnökkel és Dr. Konrad Adenauer uttal kancellárral.

M. K.

Vakációra és utazásra
könyvi
nyári ruhák
minden nagyságban,
48-60 számig,
Alapötös ruhák
cottonból, lenből,
árnelből és dióelméből,
JÓ VETEL * ELEGANS
M. K. HAIFA
Nordau 15.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél. A haifai járásbírósg tegnap három havi elzárásra átváltoztatható 500 font pénzbírságra ítélte Slovo Ickovits haifai kereskedőt, aki nem eszmélt a szabványok elérésére, kozmetikai árut, szelesztalt és dísz tárgyakat találtak. Hasonló váddal állt a törvény előtt Mose Kaner is, akit ugyancsak csempezsávot tartásáért öt havi elzárásra átváltoztatható ezer font pénzbírsággal sújtottak.

A 108 V.P. század volt munkaszolgálatosainak találkozási június 20-án, hétfő este 7.30-kor, a „Támár” kávéházban, T.A., Sheinkin-u. 57.

Csempezsávot találtak két haifai kereskedőnél.

Akkói levél

Mindenekelőtt köszönet az Irijának s a postahivatalnak, a Kirját Wolfsohn lakóinak nevében, az előbbieknek a multkorai cikkünk nyomán, vagy akár anélkül tett intézkedésére, hogy járdát építsenek sikununkból a városba és hála a postának, amely meg is valósította igényét és az első leveleket már is nyelte a szép piros postáladá.

Türelemmel várjuk a járdá megvalósulását is.

Most pedig az Eggedhez volna tiszteletteljes kérésünk. Országszerte be van vezetve, hogy az Egged autóbussz járatot tart a vasutállomásokhoz. Igy van Beér Séván, Tel-Avivban, Natanján, Chederán, Zichron Jákobban, hogy csak néhányat említsék. Haifát csak azért hagytam ki a sorból, mert a legtöbb autóbussz-vonal a vasutállomástól indul ki.

Csak egyetlenegy kivétel van. Ez Akkó. Hogy miért, annak a jó Eg a megmondhatója. Jön a szegény utas Jeruzsálembe, Tel-Avivból, vagy Haifáról vonaton kényelmesen kipárnázott bőrülésen, áldja Izráel Istenét, aki megteremtette Izráel vasutját és hálával a szívvel kiszáll Akkón. Csomagja is van, az út is kifárasztotta, a sikunokban lakik, vagy a városban, esetleg az óvárosban, az eget sűrű felhők borítják, ahogy gyalogosan elindul, már meg is eredt az eső, a koffer anyaga, a tartalma veszélyben forog, az áldás hirtelen átokká fajul.

Hogy kit szid? Nem a vasutat, hanem azt, akinek a figyelmét elkerülte, hogy mi van az egész országban, Zichron Jákobban, meg Hocepocson (Piripocson, Szilalbalháson).

Akkónak ma 35.000 lakosa van, kén jirbu, adja a Mindenható, hogy százzsorosára szaporodjon, de Akkón nincs autóbussz az állomáson. En végignéztem egy szegény amerikai turista vergődését, aki leszállt az akkói állomáson, kíváncsi volt az ország legregebb városára, évezredek kikötőjére, mecsetjeire, várára, amelyről a Biblia nem restelli bevallani, hogy annak idején nem tudtuk elfoglalni és a szegény turista a 35 fokos chamszinos napon a hátán cipelte kővér kofferjét a jó két kilométerre fekvő Cor-kávéházig. Barna szalmakalapjának szines szalagja az izzadságtól teljesen átázott, az ingét ki lehetett volna facsarni, az orrán izzadás cseppek honoltak, a nyelve lógott ki mint ama négylábú állatnak, aki ilyen kánikulában az árnyékban szokott hűsölni.

Az illetékesek most bizonyára azt fogják mondani, hogy Akkón nem lehet, Akkó elűt a többi várostól, Akkó a sikunok s a város között terül el és így két autóbusszt kellene indítani, egyet a városból, egyet meg a sikunokból. Ihat ez igaz. De egy kis jó akarattal ezen is lehetne segíteni. A vonat indulása előtt a sikunok autót visszafelé befordulna a hátsó felé utra és magával vinné a vonatnak a sikunba igyekvő utasait.

Ugyancsak így lehetne megoldani a városba szándékozó utasokkal is, csak hogy itt fordítva, a sikunokból autóbussz térne be az állomásra és felszedné őket. Ez a kis kitérés nem venne igénybe néhány percnél többet és a

sikunból jövő, vagy oda tartó utasok sem vesztenének sokat idejükből.

Addig is volna még egy ideiglenes megoldás, ha a vasut a sporttelep mellett feltételes megállóhelyet létesítene, innen az utasok mind két irányba eljuthatnának a harmadik sikun autóbussz megállójához.

Meg kell még nyugtatnom az illetékes tényezőket, hogy jelen sorok írója nem hazabeszél, hanem a város polgárainak az érdekeit tartja szem előtt, a Wolfsohn-sikun ugyanis, ahol szerencsém van lakni, ott terül el az akkói vasutállomás torkában és így nem szorul járműre, ami hazavigye.

Akkó lakossága várja az arra hivatottak intézkedéseit.

Hadd szóljon még egy jóakaratu figyelmeztetés a Kirját Wolfsohn lakóinak: Szombati napon kerüljek ki a Haifa-Akkó-naharai utat a Derech Háarb-utacát, ahol ezen a napon nagy a forgalom és az ég őrizzen, könnyen az autók kerekai alá kerülhetnek. Tegyenek hát inkább kerülőt a Cáfón felé. De ott se a Jehosáf-utacán menjenek, ott meg nagy a tolongás, szombaton ugyanis onnan, a Moáca Hádátit közelében bonyolítják le az autóbusszforgalmat.

*

Nem szívárgott ki, hogy ki nyerte el az irija tisztasági versenyének a díját. Nagy a gyanunk, hogy senki. Rossz nyelvek szerint kénytelenek lesznek a legkoszosabbak között kiosztani. Csak hogy ebből baj lesz, mert, hogy lehet lesz egy ilyen kis díjat ennyi ember közt kiosztani.

Az Iriját egyébként valóban dicséret illeti. Akkó város utcáin olyan tisztogatás folyik egy idő óta, hogy akármelyik háziasszony megirigyelhetné. Különösen a Wolfsohn-sikunt tisztogatják, csinosítják. A legfűgőbb arab nikajonosokat vezényelték ki ebbe az előkelő negyedbe. Arról szegény unokatestvéreink valóban nem tehetnek, hogy amit sepertek reggel, újra ott találják másnap. Erről már tisztán mi magunk tehetünk, illetve szépreményű ifjuságunk, a jó Eg szaporítsa őket és főleg szüleik tehetnek, akikről szép szokásaikat örökölték.

Egy öregúr meséli: A napokban egyik chamszinos nap alkonyán kidugtam a fejemet a triszek között, hogy egy kis levegőhöz juszak, hirtelen apró koppanásokat érezek a fejemen, majd meg az orrom hegyét horzsolja valami. Utánkapok, botnim héjak borítják a fejem. Te jó Isten, talán valamelyik orosz vagy amerikai ürrepülőnek kerekedett kedve földi mogyoró fogyasztására és az koszorúzza most fejemet, fel nézek, hát egy bájos női fej fölöttem szintén szellőzteti magát. Észreterek.

— A göveret bofnimot fogyaszt? — kérdem tisztelettel.

— Honnan tudja ebben a sötétben?

— Érzem, a héja ósz fejemet koronázza — telefonáltam fel a magasba, várván a szlichát, a pardont, vagy bocsanatot. Ehelyett a hölgy elrikkantotta magát, olyan szivből jövő kacaj áradt ki a torkán, hogy talán még

A tudomány — a Tóra szolgálatában

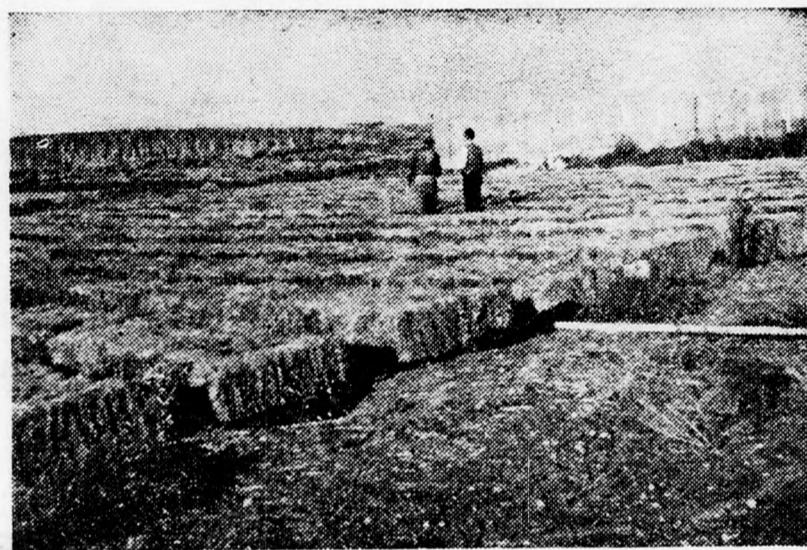
Beszélgetés Mose Sapira rabbival, a Mezőgazdasági Kutató Intézet vallásos osztályának igazgatójával

„Szeretnénk megoldani a következő smita-évig a zavartalan mezőgazdasági termelés problémáit...

Irta: Benedek Pál

Rendkívül élesen vetődött fel az utóbbi hetekben lapunk hasábjain a smita-probléma. Rössel Mordecháj és Krausz Náftáli az áruelesztés — magyar szak kifejezéssel a „terítés” kérdéseit vitatta meglehetősen indulattal, míg Edelstein Jehuda elméleti vonatkozásnak adott hangot. Mivel az izráeli családok ezrei kötelezőnek tekintik magukra nézve a smita parancsát — vagyis azt a rendelkezést, hogy hét évenként pihenőt kell adni az izráeli földnek, s nem fogyasztanak olyan termékeket, amely népünk fiainak veritéke által termelt — közgyűről van szó, s a vallásos közvéleményt igen érdekli minden elgondolás, amely esetleg közelebb visz a megnyugtató megoldáshoz.

Az állam, a mezőgazdasági kormányzat sem becsüli le a problémát, ezért a bét-dágáni „Volkáni” Mezőgazdasági Kutatóintézetben osztályt létesített, ahol öt ember kísérletezik új módszerekkel. Egy fiatal, 23 esztendősrabbi, Mose Sapira áll az intézet élén. Franciaországi születésű, Amerikában szerezte képesítését, a csortovi udvar chászidja, s kimagasló jichusszal rendelkezik: a lublini rabbi, Meir Sapira unokája. Nagypapa kezdeményezte a „Dáf Hájomi” világmozgalmat, amelynek keretében minden nap ugyanazt az oldalt tanulmányozzák a Talmudból mindazok, akik az ősi forrásokban merítkeznek.

Szalmán termelik a zöldséget kísérleti módszerrel — a vallásos Jeszodot mosáiban

— Mióta működik az intézet?

— Kilencven éve. En másfél évvel ezelőtt kerültem az élére.

— Kizárólag smita-problémákkal foglalkoznak?

— Más területeken is dolgozunk. Megemlítem például, hogy vannak olyan elősdiék, amelyek megtámadják a marha tüdejét és ha ezt konstatalják, az állatorvos engedélyezi fogyasztásra a húsát, a rabbi nem. Mert a tudomány emberét csak az érdekli ebben a vonatkozásban, hogy a hús ne legyen fertőző. A háláchá viszont azt mondja, ha az állat beteg volt, életképtelen, akkor — tréfe. Ha nem fertőző, akkor is tréfe. Országos arányban — a statisztika szerint — nyolc százalékos kár származik a húsgazdaságban ezekből a tüdő-élősdiekből. Súlyos kár.

— Mit tesznek ebben az ügyben?

— Olyan oltóanyagokat kísérletezünk ki, amelyek

megóvják az állatot a tüdő-élősdiektől. Máris szép eredményeket ért el intézetünk ezen a téren. De megemlítek egy másik példát is. Nem tudom, hallott-e a „kilájim”-ról. A háláchá megtiltja bizonyos növények egymás mellett való termelését. Nem szabad, például, narancs mellett almáskertet telepíteni. Ennek a parancsnak a részletei korlátozzák a növény-nemesítést, a fák oltását, új gyümölcsfajták kifejlesztését. Kutatóink olyan módszereket dolgoznak, amelyek lehetővé teszik a legmagasabb szinten való kertgazdálkodást — a parancs, a vallási törvény megsértése nélkül.

— Talán térjünk most át a smita-kérdésre...

— Igen, munkánk nyolcvan százalékát a smitával összefüggő kutatások teszik ki. Abból indulunk ki, hogy ha a tudomány vívmányait a Tóra szolgálatába állítjuk, olyan termelési módszereket leszünk képesek kifejleszteni, hogy nem lesz szükség

RÁV MOSE SAPIRA

semmiféle fikciókra, látszatmegoldásokra a smita szent parancsának betartásához.

— Milyen fikciókra gondol?

— Arra például, hogy előkerítünk egy derék arab sejket, s formálisan eladjuk neki az ország földjét. Ez látszat-ügylet csupán, és szerintem azért is helytelen, mert egy vallási parancsot sért. Nem szabad ugyanis a szent ország földjét nemzsidónak eladni. Ha pedig tilos, akkor a látszat-ügylet is tilos...

— Hogyan vélekednek a kísérletezésekről azok a vallásos körök, amelyek megnyugtatónak találják ezt a fiktiiv ügyletet?

— A Vallásos Nemzeti Párthoz tartozó kibucok és mosávok tagsága és vezetősége a legnagyobb figyelemmel kíséri munkánkat. Szívesen lemondanának ugyanis a fikcióról, az ország hét évenkénti elalásáról és visszavásárlásáról. A másik oldallal sincs semmi baj. A legszélsőségesebb körök, a szatmári reb Jajlis hívei szintén együttműködnek velünk, segítséget kapunk tőlük munkánkhoz. Bár minden tekintetben ilyen együttműködés lenne a vallásos táboron belül...

— Kérem, ha már így részletezte a két oldalt, s önök vannak közepén — kik önök?

— Szívesen elmondom. Az intézet állami keretben működik, de a Poalé Águdat Jiszráel kezdeményezte és annyi a köze a párthoz, hogy igénybe veszi a segítségét az adminisztrációs költségekhez. De a tudományos munka költségkihatásait Izráel állama vállalta. A rend kedvéért meg kell említenem, hogy külföldön is vannak barátaink, onnan is kapunk némi segítséget.

— Most pedig halljuk, milyen termelési módszerekkel kísérleteznek?

— Előbb el kell mondanom, milyen tilalmat tartalmaz a smita-törvény. A háláchá szerint a „hetedik évben”, a smita-évben nem szabad szántani, aratni, nyezni és szüretelni. Hogy vetni szabad-e, arról a mai napig vitatkoznak a rabbitekinté-lyek. Egy másik parancs azt mondja, hogy azokat a növényeket, amelyek a smita-év kezdetekor — ros-hásánákor

már kikeltek a földből, kötelelességünk gondozni.

— Tehát?

— Tehát egyes zöldségfajtákat, bonyolult kísérletek útján, évelékké alakítunk. Elvetjük még a smita-év előtti esztendőben, s akkor nem tiltja a Tóra, hogy megmunkáljuk a második évben is. Ami a gabonát illeti, ott egy érdekes elgondolást próbálunk megvalósítani.

— Miről van szó?

— Az a problémánk, hogy ha ros-hásáná előtt vetünk, akkor túl hamar kikel a gabona, s aztán elszárad. Megoldandó, hogy csak chánuká körül bujjon ki a földből, az esők évadján.

— Hogyan veszik rá erre a forradalmi módszerre a gabonát?

— Viaszt keverünk a vetőmaghoz. Pontosan kiszámítjuk, mennyi viaszra van szükség, hogy éppen a megfelelő ideig tartsa vissza a csírázást. Ha aztán chánuká körül kibújik a földből, akkor már szabad zsidó embernek tovább művelni.

— Milyen más kísérletekről hallhatunk még?

— Előrehaladott stádiumban van a szalmán történő zöldség-termesztési eljárásunk. A lényeg, hogy tápanyagokat a szalmába keverjünk, illetve később, öntözés útján juttatjuk a gyökerekhez. A földet teljesen kikapcsolvén, a Tóra parancsának száz százalékgig eleget tehetünk ezzel a módszerrel.

— Mi a távlati terve az intézetnek?

— Azt szeretnénk, ha gyökereket verne a közvéleményben, hogy a smita törvényét nem jelentenek elviselethetetlen terheket a zsidó népre. Egy gyönyörű műtárgy van szó, amelynek kultúrtörténeti értéke is óriási. Olyan módszereket akarunk kidolgozni, hogy a legszélsőséges körben betartható legyen a smita-törvény. Hogy ne csak a minden áldozatot vállalók, de a hagyományokat szerető és értékelő rétegek is betarthassák. Most ros-hásánákor véget ér az egyik legkisebb 1973-ban lesz smita-év. Addigra szeretnénk teljes eredményre befejezni a kísérletek zömét, s termelési szinten akarunk jó eredményeket produkálni.

Ezt még a...
szárnyadra...
or a kibuc...
eltartod ön...
tölem egy...
kísérjen az...
d meg, hogy...
am a külső...
zak meg, ha...
ber szivében...
az egyéntől...
elektől függ...
zt.

ok, és kérem...
a ti katonai...
vegi hozzák...
igazi békét!...
a határo...
ránk lesel...
nk ismerjék...
kainkat. Ad...
zsidó szü...
ugodott tud...
veink nin...
nyek kitéve...
nai szolgál...

ben és gyer...
végigdalolva...
úton: „He...
sálom álé...

nyképezve

NYILVÁNOS TELEFON AUTOMATA

Izraeli Hétköznapiak

írta: *Bartholay István*

A Mápáj a maga kárán tanul

A mint semmiféle ténen nincs új a nap alatt az izraeli közéletben, a polgármesterválasztások problémája is régi, egyidős az állam megszületésével. Mert már az első községi választásokon nyilvánvalóvá vált, hogy a jelenlegi rendszer helytelen; a városi tanácsokat listás rendszerrel választják, és aztán a tanácson belül koalíciós egyezményeket kötnek, amelyek után annak a pártnak jut a polgármesteri stallum, amelynek sikerül listavezetője számára a szavazatok többségét megszerezni a tanácson. Egyetlen szótöbbség is elegendő ahhoz, hogy polgármestert válasszanak. Ha például a városi tanácsnak 15 tagja van, a polgármestert nyolc szóval hét ellenében is megválaszthatják, éjjen a demokrácia.

Ezen a téren ügyszólván sosem volt kivétel; az egyetlen tanács, amelyben a polgármester koalíció nélkül is többségre jutott, csak Avrahám Krinitzi volt Rámát-Gában.

Mi történik azonban, ha valamelyik koalíciós partner valamért megorrol és háttáfordít a koalíciónak? Leccsalakozik az ellenzékhez, amely máról-holnapra többséggé válna, mert most neki van nyolc szavazata, az eddigi többségnek pedig csak hét. Elméletileg tehát elképzelhető, hogy a városi tanács négy éves mandátuma alatt akár félfévenként változhat a polgármester személye. Ha megkérdezik, hogy jó ez a zsidóknak, nyilván hangos nemmel fogunk rá válaszolni. Persze, hogy nem jó, nagyon is rossz. De mégis így megy ez már 13 éven keresztül. Ha nem is félfévenként, de igen gyakran kerül új polgármester vagy községi tanácselnök a helységek élére.

Hogy miért megy így olyan régen? Mert a kis pártoknak, amelyek rendszerint a mérleg nyelvét képezik a tanácsokban, csak ez a rendszer teszi lehetővé, hogy polgármesteri tiszttséghez jussanak. Hogyan kerülhetne a Mápáj, vagy a Gáchál polgármesterét. Így történt az annak idején Beér-Séván, ez játszódik le előttünk most Tibériáson — itt azonban a Mápáj volt a kisebbség és egy többséges városatyja páfordulása teszi talán lehetővé a Mápájnak, hogy visszanyerje a polgármesterséget.

Orvoshiány világszerte

Az ENSz egészségügyi világszervezetének jelentése szerint az emberiség egészségügyi állapota jelenleg nemcsak hogy nem javul, de jelentős romlásával is kell számolni, ha csak nem sikerül növelni az orvosok és egészségügyi dolgozók számát.

A jelentés arra is rámutat, hogy az elmúlt évben 14 afrikai országban, melyek lakossága egyenként meghaladja a hárommilliót, nem működött egyetlen orvos sem.

Ugyanakkor az ENSz kábítószer bizottsága azt jelentette, hogy az utóbbi években 1200 tonna ópium került kábítószer-csempészek jóvoltából, nagyrészt az elmaradt országokban, a piacra. Ebből az ópiummennyiségből 12 milliárd adag ópiumot vagy még egyszer annyit adag heroint lehet előállítani.

Sok kísérlet történt arra, hogy keresztülvigyék a reformot: azt, hogy a polgármestert személyében válasszák meg, nem pedig a pártok listáján. Gyakorlatilag ez annyit jelent, hogy a községi választásokon a szavazópolgár előbb a polgármester személyére adja a voksát, és csak aztán a pártjára. Igen igazságos dolog. Mert az is lehet, hogy valaki hűséges tagja, mondjuk a Gáchálnak, de mégis a vallásos polgármesterre akar szavazni, mert őt tartja erre a posztra a legalkalmasabbnak a jelöltek közül. A reform tehát lehetővé tenné, hogy egyrészt az a személy kapja meg a többséget a polgármesterválasztásokon, akit a lakosság nagy többsége erre megfelelőnek talál, másrészt pedig biztosítja a municipális tanács négy éves mandátumának zavartalanulát.

Csak hogy a reform megfosztaná a kispártokat az apró manőverezések lehetőségétől — s erről persze nem szívesen mondanak le pártjaink, amelyek az egykori európai zsidó központokban a hitközségi választások hagyományain nevelkedtek.

Most, végre, mégis minisztertanács elé került a törvényjavaslat szövege. Ha a kormány megszavazza — s a jelek szerint meg fogja tenni —, még a jelenlegi Kneszet elé kerül a nagyfontosságú reform, amelynek végrehajtása konszolidációt fog hozni a városok vezetésébe.

Miért csak most? — kérdezi joggal az olvasó. A magyarázat igen érdekes. A november második választásokon komoly csapás érte a Mápáj, illetőleg a Määráchot. Jeruzsálemben Mordecháj Is-Sáalom, a Mápáj sikeres polgármesterével szemben Teddy Kollek, a népszerű Rafi-politikus lépett fel. A legtöbb szavazatot a Määrách listája kapta ugyan, de Teddy Kollek csak pár százzal maradt le mögötte és így a Rafi ugyanannyi tanáccsal került be a tanácsba, mint a Määrách. Holott — ha a polgármestert személyében választják, még Teddy Kollek népszerűsége sem lett volna elegendő ahhoz, hogy Is-Sáalomot megbuktassa. A párszáz szavazat is többséget jelent, és ha már a múlt év novemberében személyében választották volna a polgármestert,

Egy igaz Jámbor emlékére

Lehetek vagy hetven-nyelcvan vasárnap este a haifai HOH termében, akik kötelességüknek érezték jelenlétükkel megtisztelni Jámbor Ferenc emlékét. Ilyenkor látja az ember, milyen furcsa a relativitás. Hetven-

nyolcvan lélek az kevés, és Jámbor, letekintve az égből, keserű mosollyal, bizonyára a latin idézetet citálta: „Ut felix esses, multos numerabis amicos.” Amde hetven-nyelcvan őszinte barát az sok, ha meggondoljuk, hogy Jámbor

már két esztendeje halott, és azok, akik feláldozták esztijüket, nem vártattak már tőle semmiféle ellenszolgálatást.

Dr. Arje Kaddar, a haifai HOH kultúrelőse elnököt.

Emlékbeszédet hangzottak el. Meltáttak az „igaz Jámbor”, a közírót, a cionistát, a bölcs humorú idealistát, az erdélyi, majd az izraeli magyar jisiv egyik legragyozóbb egyéniségét. Róssel Mordecháj, akivel pártkülönbség ellenére harmónikus együttműködött az erdélyi cionista mozgalom fénykorában, a harminchat „cádik” egyikéhez hasonlította. Gervai Sándor felelevenítette azokat a küzdelmeket, melyeket Jámbor Ferenc a második világháború után a budapesti hitközség vezetőségével vívott, mellyel meg akarta érteni, hogy a szocializmus és a cionizmus nem ellentétes eszmék...

Jiccháki Slomo, Evron kibuc tagja és a Jámbor-émlék bizottság vezetője, beszámolt a Jámbor-kultúrház felépítésének... problémáiról. A szerény méretű tervezett kultúr- és könyvtárterem költségvetésére 50,000 fontot irányoztak elő, amely összegnek eddig mintegy fele folyt be — részint készpénz, részint kötelezettségek formájában — és főként kibucoktól.

Megtudtuk, hogy Jámbor könyvének (héber nyelvű cikkeinek gyűjteménye) kiadása 10,000 fontba került, és a kinyomtatott 3000 kótból eddig mintegy 1300 kelt el — főleg kibucoknak.

Rendelt száz kötetet a közoktatásiügyi minisztérium is az iskolai könyvtárak számára. A Jámbor-bizottság elnöke szeretné, ha magyar-zsidó szülők megvásárolnák a könyvet gyermekeik részére, hiszen a szülőknek nehezükre esik mesélni a múltból, és Jámbor Ferenc olyan szépen mesél, oktat, szórakoztat...

Megtudtuk, hogy a Jámbor könyv magyar kiadására csak aztán kerülhet sor, ha majd a héber kötetek elkelnék és megterül a befektetés. Ez alkalmasint nagyon távoli határidő...

De Jámbor Ferenc gyönyörű könyvtára — judaisztikai, filozófiai, történelmi, művészeti, irodalmi és tudományos

Jóból is megárt a sok

írta: Kishont Ferenc

— Protokollfőnök úr, fel akarom hívni figyelmét arra, hogy már csak két nap választ el bennünket Eskol miniszterelnök megtisztelő látogatásától.

— Zambia magas személyiségének kijáró fogadtatásban fogja részesíteni. A zenekar megkapta a Hátikvá kottáit? — Még nem, de az izraeli nagykövet előnékel a próbákon.

— Kérem megkezdeni a gyakorlatokat a vörös szőnyeg gurításában is. A szőnyegnek egészen a repülőgépig kell érnie.

— Még túl is megy rajta, excellenciás uram. — Azonkívül 17 ágyulövés.

— Természetesen. E célból, szíves engedelmével, kölcsönkértük Urunda-Burundi ágyúját.

— Nagyon helyes. Most pedig állapítsuk meg a fogadtatás formalitásait. Eskol úr és kísérete megtekintik a repülőteret az ejtőernyősök disz-diszszorát, majd betérnek a felkészített előcsarnokba. Hány kísérvő van Eskol úrnak? — Negyven, excellenciás uram.

— Igen, az előcsarnokban könnyű buffé lesz részükre felszolgálva, majd... Hányat mondott? — Negyven kísérvő, excellenciás uram. De már közölték, hogy még harminc van útban.

— Szentséges Istenek! El akarják foglalni Zambiát? — Nem hinném, excellenciás uram. Csak szeretnek kicsit utazgatni ezek az izraeliek...

— Erzsébet királynő 14 kísérvővel jött, ha nem tévedek. — Angliában csak két párt van, excellenciás uram.

— Hogy mászunk ki eb. 51? — Már mozgósítottuk az ország összes gépjárműveit. — Ez nem elég. Még ha jómágon és a kormány többi tagjai biciklin utazunk majd a városban keresztül, akkor is legalább egy tucat autóra lesz szükség az izraeli küldöttség részére. Honnan vesszünk ennyi járművet? — Utazzanak két turnusban!

— De hol fognak lakni? — Az tényleg nem kis probléma. Az az érzésem, hogy ki kell sajáttitanunk a főváros északi lakónegyedeit. Lakosait áttelepítjük a déli körzetekbe a látogatás időtartamára.

— Hol fogjuk megtartani a diszvacsorát Eskol úr tiszteletére? — A jelek szerint, az Operaházban.

— Sokat... esznek... az izraeliek?... — Információim szerint kitűnő földközi-tengeri étvágygyal rendelkeznek. Bingóban történt látogatásuk után, eme ország kormányja sürgős élelmiszer-szállítást kért az Egyesült Nemzetektől az éhező lakosság szenvedéseinek enyhítésére...

— Még sohasem volt részünk ilyen tömeges fogadtatásban. Voltaképpen, kik Eskol úr kísérvői? — Itt a névjegyzék, excellenciás uram.

— Látom: két államtitkár, négy helyettes államtitkár, három tartalékos államtitkár, első titkár, második titkár, harmadik titkár, negyedik, ötödik, hatodik, hetedik. Fényképezek, újságírok, búvész. Nyolcadik titkár. Két orvos. — Minek két orvos? — Ha az egyik beteg, excellenciás uram, akkor a másikat kezeli.

— Négy földművelésügyi szakértő, három adóügyi és tiz takarékosági tanácsadó. — No, igen, ez az erős oldaluk, a takarékoság!

— Öt belső titkos tanácsos. A kibucok képviselői. Biztonsági tőzegek. Három biztosítási ügynök. Tűzoltók. Birnbaum.

— Ki az a Birnbaum? — Tévedésből utazik velük. Eredetileg New-Yorkba akart repülni, de a kísérvők áramlata besodorta a repülőteret Eskol úr gépébe.

— Oj! — Mi van? — A diszemplvény jutott eszembe!

— Erről is gondoskodás történt, excellenciás uram. Minden oldalról megerősítettük vasoszlopokkal és új betonlapokat öntöttünk. A vendégkönyvhöz is csatoltam pótlapokat. Eskol úr doktorrá avatását alkalmasint az amfiteátrumban fogjuk megtartani. Ezután, a program szerint, az izraeli küldöttség a helybeli zsidó hitközség vendége lesz.

— Hány lelket számlál a hitközség? — Három családot, excellenciás uram. És ezekből is kettő nyomtalanul eltűnt tegnap éjjel.

— És a harmadik? — Házlőrítetben.

— Kötűnő. Remélem, hogy gazdasági életünk egy-két év múlva magához tér a látogatás következményeiből. Az államelnök üdvözlöbészede készen van?

— Igen, excellenciás uram. Az elnök úr az izraeli küldöttséget rövid szónoklattal fogja fogadni, amely kifejezi mindnyájunk érzéseit: „Örömmel fogadjuk körünkben Izrael népét, — így az államelnök —, büszkén állapított meg, hogy soha még a történelem folyamán nem látogattak ilyen sokan, ilyen keveset, ilyen rövid időre, löchájim!

.....

munkák válogatott színe-javak hazát cserél” című, a va — már az ifjúság rendelkezésére áll Evron kibucában.

Az irodalmi emlékeztet Szombath Károlynak a Szoch nutról szóló szatirája („Az ígért háza”) és Szender Ila szavatait egészítették ki.

Összefoglaló zárószót dr. Deutsch Ferenc, a haifai HOH elnöke mondott. De a legnagyobb sikert Jámbor Ferenc „Szívet cseréljen az

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Székely István

Igy dolgozik Izrael legjobb tisztviselője

Beszámoló az N.C.R. 315 nevű elektromos agy fantasztikus munkabírájáról és teljesítményeiről

Van az országban egy tisztviselő, aki méltán viseli a „legjobb pákid” címet. Hűsége, lelkiismeretesen, talán a szokásos normát sokszorozva teljesíti kötelességét. Felelőssége nem kell tartani, hogy fizetését kövessék, vagy sztrájkba lépjen. Állandóan munkahelyén van és villámgyorsan, készségesen válaszol a hozzá intézett kérdésekre.

Modanum sem kell, hogy ilyen „mintatisztviselő” nem

lehet húsból-vérből való, hanem az „N. C. R.-315” elektromos agyról van szó, amely „főnökeivel” összefogott, hogy fantasztikus mennyiségű idő és emberanyag megtakarításával kiszámítsa és behajtsa az állami és a városi adókat. Ha ez a polgár zsebe elleni „merénylet” sikerül, — meg szabott időn belül sok millió forinttal telik meg az állami és a városi adóhivatalok üres kasszája.

Nincs többé adótarozás

Ma, az általános racionalizációs hullámban természetesen túnik, hogy a legtöbb nagy városra érdeklődést mutat olyan rendszer iránt, amely meggyorsítja, lerövidíti a ma sokszáz tisztviselő által végzett bonyolult munkát. Vagyis minimális csökkenést a bürokráciát s ugyanakkor jelentős munkaerő-megtakarításhoz vezet. Nyomós érv az is, hogy az állam és a helyhatóságok kasszája üres, sok az elvégzésre váró munka.

Az N. C. R.-315 és gazdája, Avrahám Zámir, az Elektro-Misztrád racionalizációs iroda főnöke, valamint „alkalmazottja” azon a véleményen vannak, hogy sikerült több évi munkával olyan szisztémát kidolgozni, amely — ha az illetékes fórumok alkalmaznak — megszünteti az adótarozást, mely számos helyhatóságnál meghaladta a behajtott adó összegét.

A legudvariasabb „tisztviselő...”

A robot kezelője, Avrahám Zámir, az adókedélem tiz-ezer formájára dolgozott ki adatokat az elmúlt két év adatai és „munkatársa” ezek közül választja ki a sorra kerülő polgárra vonatkozó adókedélmét formát. A gép azonban udvariasabb, mint az íróasztal mögött ülő húsból-vérből való kollégája. Óvatosan megtudakolja, hogy az adót nem fizető polgár

szociális eset-e? Levelet küld a városi népjóléti hivatalhoz és ha az záros határidőn belül nem válaszol, akkor a robot ismétellen felszólítja a népjóléti hivatalt, de ezúttal a felszólítás másolatát elküldi a város polgármesterének.

Ha az illető nem szociális eset, akkor az elektromos agy az illetékes bizottságnál ellenőrzi, nem nyújtott-e be

fellebbezést az adókedélem ellen? Csak nemleges válasz esetén küldi el az első fizetési felszólítást a „géptisztviselő” a polgárnak.

Az N. C. R.-315 nevű gépet illemre és udvariasságra is megnevelte a gazdája. Az elektromos agy még nem fenyeget, mert előfordulhat, hogy aki néhány font vízdíjjal tartozik, ezt megelőzően egész évre kifizette sokszáz fontot kitevő városi adóját. Ezzel a polgárral természetesen csínján kell bánni. Néhány nappal később azután végeszakad még a gép-tisztviselő türelmének is.

Egy másodperc alatt 258 ezer kérdésvariációt tesz fel egy-egy polgárra vonatkozóan, mert választ keres arra nézve, mi lehet az oka annak, hogy a polgár még nem fizetett. Ha elmarasztalja a polgárt, akkor utasítást ad például a Vízműveknek, hogy szüntessék meg az illető vízellátását. A lelkiismeretes gép egyidejűleg kidolgozza annak a szerelőnek napi munkarendjét is, aki az adótarozások címén a víz-csapokat elzárja.

A gép tulaját és prémiumokat fizet...

Az okos gép számításba veszi azt is, hogy az adót nem fizető polgár esetleg szembe száll a vízet elzárni akaró szerelővel, aki így hosszú időt kénytelen eltölteni, míg az utasítást végrehajtja. A szerelő kiszabott napi munkája végeztével jelentést ad az elektromos agynak, amely prémium kifizetését javasolja annak a szerelőnek, aki túlteljesítette a gép által megszabott napi normát. Ha ennél kevesebb munkát végzett el, akkor jelentést tesz feleltéseinek.

Az elektromos agy arra is „képes”, hogy aprólékos foglalkozást végezzen el, amelyben előírja, hogy milyen ingóságokat kell a tisztviselőnek lefoglalnia.

Hűség, pontos, pedáns és szorgalmas tisztviselő, csak egy kicsit drága. Óránként 500 font munkabért követel. De ez az összeg nem magas, ha figyelembe vesszük az elvégzett munkát és a be nem hajtott sokmillió font után járó késedelmi kamatot.

Asdod — a kísérleti nyúl

Néhány heti gyakorlatozás után az N. C. R.-315 és főnöke a gyakorlatban is bebizonyították tudásukat. Az első ügyfél Asdod városa volt és az eredmények magukért beszélnek. Az előző évben Asdodban mindössze 936 ezer font adót sikerült behajtani, míg a robot munkássága nyomán 2,2 millió fontra emelkedett az adóból származó bevétel, olyannyira, hogy a késedelmes adófizetés csaknem teljesen megszűnt.

Miután Asdod sikeresen teljesítette a „kísérleti nyúl” feladatát, Or Jehuda, Tel-Aviv, Ramát-Gán, Herzlia és számos más nagyobb helyhatóság megkezdte a tárgyalásokat az elektromos agy „alkalmazására”.

A helyhatóságok jövedelmében várható ugrásszerű emelkedés, de főleg a racionalis ügyvezetés nem vonja maga után okvetlenül nagy számú tisztviselő elbocsátását. A robot-kolléga által behajtott összegekből telik majd az íróasztal mögött kikerült tisztviselők más munkahelyeken való foglalkoztatására.

Avrahám Zámir, a főnök

A géptisztviselő főnöke és a zseniális adóbehajtási rendszer kidolgozója a harminckét éves Avrahám Zámir, 15 évvel ezelőtt alijázott Irákból. Rendkívüli tehetsége és szorgalma lehetővé tette, hogy ő, aki mint egy sokgyermekes iraki család tagjaként kezdte el karrierjét, ma virágzó cég főnöke.

Az első racionalizálási feladatát meg a katonai szolgálata idején adoptálták. Egyetemi tanulmányai befejezésével, amikor tisztviselő volt a hadseregben, az Állami Statisztikai Hivatal alkalmazta. Ezután

néhány barátjával kooperációs alapon racionalizálási irodát nyitott mindössze 700 font alaptőkével, majd amikor három évi sikeres együttműködés után szétváltak, Zámir 30.000 font részese-dést kapott.

Ebből az összegből alapította meg az Elektro-Misztrád és nagyobb kölcsön segítségével hozzájutott a „legjobb pákid” alkalmazásához...

Falusi ifjúsági vezetők kongresszusa

Hágában június 24-25 között rendezik meg a W. A. Y. (World Assembly of Youth) ez évi kongresszusát, amely a falusi ifjúsági vezetők képzésének problémáját tárgyalja. Ezen a nemzetközi összejövetelen Izraelt a budapesti származású Jáári (Hunwald Pál), Dor kibuc tagja képviseli.

Keresztrejtvény

1619

ÚJ KERESZTREJTVÉNY-ÁBRÁNK ELÉ

Tekintettel a keresztrejtvény iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre, nem utolsósorban pedig azért, hogy rejtvényfejtőinknek színesebb és érdekesebb szórakozást nyújtsunk, bizonyos újítások bevezetését határoztuk el.

Az előbbi rejtvényeinktől eltérően, — a mellékelt ábrán — csak fehér kockák vannak. A rejtvényfejtők feladata tehát, a rendes megfejtésen túl, a fekete kockák

pontos helyének megállapítása és beajazolása is.

A játéket például illusztráljuk: a függőleges „B” kérdése „zománc”, a megfejtés „email”.

A függőleges „B”-be beírjuk tehát azt, hogy „email”, az „L” betűt követő kockát pedig nyomban feketével beárnyékoljuk. Sok sikert és kellemes szórakozást kívánunk.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	T	U
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				

Vízszintes: 1. Othello féltékenységének áldozata; héber női név, bibliai hosnó; kárt okoz. 2. Amerikai filozófus (1803—1882), gyakorlati idealizmust hirdető esszé író; francia zeneszerző (1836—1891). Számos zenés komédiát, operát és balettel írt, teljes név. - 3. Lábbeli; francia író (1626—1694), Leányához írt levelei korának egész életéről eleven stílusban számolnak be; ilyen barom például az ökor. - 4. Tekintettel arra, hogy; az izlám hitért győzelmes harcot vívott szultán vagy hadvezér címe; olasz tartomány és székhelye a Rivierán; Y.Z. 5. Fejtelten kormányzó; fémmel, üvegnek savakkal való kezelése, sima vagy díszített felület készítése céljából; csonthéjas gyümölcs. 6. Sok ilyen erdőt alkot; spanyol szociológiai és büntetőjogi író (1820—1893). Az emberbaráti intézményekről, a nők társadalmi helyzetéről írt; vissza: népszerű német operaszerző (1812—1883). „Mártha”, stb. - 7. Német zsidó sakkmeister, hosszú időn át világbajnok; jiddis nem; vulkanizált kauszuk. - 8. Európai nemzet fia; vissza: grimasz, 3—4-ik betű felcserélve; távolodik; közegületek hidrogénjének tömény salétromsav hatására nitrogénnel való kicserélése. Szerves vegyületek szintézisében gyakran használt eljárás; német hónap; angol jég. 10. Fritz ..... svájci természetű, antropológus, a ceyloni veddák híres kutatója (1859—1942); a Bibliában említett kánaáni őslakó népek egyik legfontosabbika; pusztít. 11. Tíz naphal álló hét a nagy francia polgári forradalomtól bevezetett naptárban; spanyol főúr; nagyszülők kedvence. - 12. Iparos, de össze vissza; él, tréfa, adoma, stb. csattanója; a japánok ősi vallása, a természet erőinek és az őskövek az istenítése; egész. - 13. Puha fém; mindenkinek megvan a magáé, a görög-római mitológiában három

istennőnek (a kedvesség, az ajándékozás és a hála istennőinek közös neve; magasztos gondolatú vagy érzelmi tárgyú, ünnepélyes hangú költemény. 14. Puska része; a hindúk szent folyója; francia utóimpressionista zeneszerző, utolsó kockában keresztnevének kezdőbetűje; kőtösző. - 15. Rangot jelez; vége a sakkjátszmának; keresztreszt növény, gyökere, fűszerez zöldség; a bolgárok utolsó királya.

Függőleges: A) Francia forradalmár (1760—1794). Egyik főhőse volt a Bastille lerombolásának. Danton fejtartása. Robespierre Dantonnal együtt lefejeztette; híres csehországi cipőgyár. B) Zománc; névelővel: kasszárnyában gyakori; talmi. C) Belga muzsikus, a gordonka Paganinije (1807—1866); az értékek megőrzésére szolgáló berendezés. - D) Olaf ..... norvég író, népies nyelven, érzelmes elbeszéléseket írt; ilyen legény az, aki bátran kitart valami mellett. E) Kötőszó; a föld felforgatása mezőgazdasági megmunkálás céljából; libahang. F) Házi munkát végez; a kigyó teszi; német dal fölényesen; ékeztetett az atlétkában ilyen futás is van. G) Európa második legnagyobb tava; R. A. M.; a legkisebb mértékűség a topográfiaiban. - H) Nagytűti gyíkok (O=U); keletázsiai ütőhangszer, kerek bronztányér, melyet szabadon felüggesztenek és bõrhzatú ütővel ütnek. I) buzérgyökér

vörös festőanyaga, illetve antracénból mesterségesen előállított vörös festékanyag; származás. J) Ekezetel: a Föld légkörén kívül levő minden önálló test; angol férfi; ételt isesit. K) Solochov regényt írt róla; szürkés, fémszínű kristályos elem, fontos ötvözőfém. L) Ókori város Mezopotámiában. Selenios Viktor alapította. Arámi királyság székhelye volt; amerikai autógyár; verskellék. M) Nem ki; irányjelző; N.L. Umberto ..... olasz költő; Melankólikus, dekadens hangulatú ársztó verseit „Canzoniere” gyűjtőnéven adta ki 1920-ban. N) Olajbogyó; gazdag firenzei polgár lánya, akit Dante halhatatlanná tett az „Uj élet” című lírai regényében és az „Isten színjátékban”. - O) Enkelmadár; olasz fizikus (1745—1827). Az érintkezési elektromosság felfedezője (W=V) héber számértékben a. m. 50 - 10 - 200 - 2. P) Angol elhagyás, tengeri biztosítás; ná: használatos szó; tudós. R) Az emberiség ósanjára becézett férfi név; dal felel; korjelző idegen rövidítés. - S) Kerti szerszám; díjazás. T) Ősi fegyver; fémszínű; buddhista és gnosztikus elemekből szövődő misztikus vallási és erkölcsi tanítás; a házipatikában nélkülözhetetlen.

NYEREMÉNYKÖNYV: Stefan Zweig: RETTEGÉS

REJTVENYPALYAZAT SZELVÉNY 1619

UJ KELET

Név: .....
Cím: .....

AZ 1616 SZAMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE:
Vízszintes: 1. Úzér, 14. Zion Francescatti, 23. Kampala, 37. Triko, 49. Solon, 56. Kapu, 69. Priamos, 72. Idélen.
Függőleges: 2. Zilahy, 4. Róma, — 11. Maros, — 24. Láp, 33. Cikória, 34. Etrog, 48. Metro, 65. Sors.

A le

A lecke fel nekünk — az o lakosságának — szülnünk a vizsga kell mennün érthető és célszerűt kell adnunk, szabad elbuknunk.

Az adott körülmények között, hogy a véleménye lehesse kodni. Egyrészt kor felelőssége rész a helytálló tüzpörbáján fel ennek az ország már több mint millió lakosát, h zeti önérték hátr mestereségek alát nélküli — maga felemelt fejével az életbe.

AZ ELSŐ LELEKI ÉS FIZIKAI MEGRAZKODTÁ

Az idei, az 19. lami költségvetés lajdonképpen az első lelki és fizik kódatást. Igaz, ügyi szaktekintévek óta komoly fordulatok feljünk olvasták mulasztásokat, a vettünk önmaguk gazdaságilag egy tett országunk De talán éppen annyi ideje vissz szerű rájesztése bennünket, mártük ezeket a fi seket. Ha az ele ügy-ahogy, még a címünkre adre meket, a végén szokunk a szeré félelemnek az u is megszünt visszhangzani.

Valahogy úgy mintha az idei volna minden ba idezője és minth ügyi okmány ál a fejtetetjére áll tásunk egyébké netét.

Ha így volna, nyen is segíthet gon. Egyszerűen a számokkal tel vetést és addig javitanánk rajta nánk a kívánt sz hoz és a nagyo léma megoldást. Am a bajok ered etben, éppen a tikus gazdasági rejlik, amelynek költségvetés csu technikai tüköri

A MEGDORGÁLT VETÉS TANUL

A szóbanforgó tésell kapcsolata ként nem lesz megjegyezni, ho mellett működő szakbizottság. Világbank is emlékezett meg a benne, — a b fejezésre jutó amely új, szilár ra kívánja állita gazdasági élet f nézzük talán m ről ezt az elem dorgált és elism letett költségve bájuk belőle a ünkre vonatkozó ságokat levonni Elsősorban a juk, hogy a ta

Utazási p

— csod

Egy amerikai Franciaországba gati és ezért n párizsi utazási körutazási pro gozzon ki neki.

Közölte, hogy el akar látogatni is és ezért kér meg pontosan napot, napszakot, hogy a pontot, kor ezen a za a csoda bekövet

A lemondani-tudás tűzpróbája

Irta: Fried Miksa

A lecke fel van adva és nekünk — az ország összlakosságának — fel kell készülnünk a vizsgára. Biztosra kell mennünk és ezért érthető és célbataláló feleletet kell adnunk, mert nem szabad elbuknunk.

Az adott körülmények között túl nagy a kockázat ahhoz, hogy a véletlenek reményében lehessen kapaszkodni. Egyrészt a már elért kor felelőssége kötelez, másrészt a helytállás a vizsga tűzpróbáján feljogosíthatja ennek az országnak a mármár több mint két és fél millió lakosát, hogy a nemzeti önérték hátrányára szóló mesterseges alátámasztások nélkül — magabiztosan és felemelt fejjel lépessen ki az életbe.

AZ ELSŐ LELKI ÉS FIZIKAI MEGRÁZKÓDTATÁS

Az idei, az 1966/67-es állami költségvetés hozta tulajdonképpen számunkra az első lelki és fizikai megrázkódtatást. Igaz, hogy a pénzügyi szaktekintélyek már évek óta komoly intellektuális fordultak felénk és fejünkre olvasták a súlyos mulasztásokat, amiket elkövetünk önmagunkkal és a gazdaságilag egyensúlyt vesztett országunkkal szemben. De tianán éppen azért, mert annyi ideje visszatérő refrén szerű rájlesztésekkel illettek bennünket, már fel sem vetjük ezeket a figyelemzavarásokat. Ha az elején ugyanis, úgy-ahogy, még respektáltuk a címünkre adresszált intelmeket, a végén annyira beleszoktunk a szerepbe, hogy a félelemnek az utolsó érzése is megszűnt tudatunkban visszhangzani.

Valahogy úgy is néz ki, mintha az idei költségvetés volna minden bajnak az előidézője és mintha ez a pénzügyi okmány állította volna a fejetetejére állami háztartásunk egyébként sima menetét.

Ha így volna, milyen könynyen is segíthetnénk a dolgon. Egyszerűen elővennénk a számokkal teleírt költségvetést és addig húznánk és javítanánk rajta, míg eljutnánk a kívánt számoszlopokhoz és a nagyon fájó probléma megoldást is nyerhetne. Am a bajok eredője az adott esetben, éppen abban a kritikus gazdasági helyzetben rejlik, amelynek maga a költségvetés csupán ártatlan technikai tükröképe.

A MEGDORGALT ÉS A KÜTÖNTEGTELT KÖLTSÉGVETÉS TANULSÁGAI

A szóbanforgó költségvetéssel kapcsolatban egyébként nem lesz érdektelen megjegyezni, hogy az UNO mellett működő pénzügyi szakbizottság, de maga a Világbank is elismeréssel emlékezett meg a napokban a benne, — a büdzsében kifejezésre jutó törekvéseiről, amely új, szilárdabb alapokra kívánja állítani az izraeli gazdasági élet fejlődését. De nézzük talán meg közelebbről ezt az egyidőben megdorgált és elismeréssel is illetett költségvetést és próbáljuk belőle a valamennyiünkre vonatkozatható tanulságokat levonni.

Elsősorban azt tapasztaljuk, hogy a tavalyi, 1964/

Utazási program — csodával

Egy amerikai ez idén Franciaországba kíván látogatni és ezért megbízott egy párizsi utazási irodát, hogy körutazási programot dolgozzon ki neki.

Közölte, hogy feltétlenül akar látogatni Lourdes-ba is és ezért kéri, állapítsák meg pontosan a hónapot, napot, napszakot, sőt lehetőleg a pontos időt is, amikor ezen a zarándokhelyen a csoda bekövetkezik.

(Paris Match)

65-ös év kerek négymilliárdjával szemben, az idei költségvetés négymilliárd 533 millió fontot tesz ki, ami hozzávetőlegesen 13 százalékos emelkedést jelent egy év leforgása alatt. Ha most az összehasonlítást és kiértékelést kedvéért is szembeállítjuk a tavaly előtti, az 1963/64-es büdzsét, tehát: három milliárd 700 millió a tavalyi, az immár említett: 1964/65-ös költségvetés végösszegeivel, a négymilliárdal, akkor a korábbi két év esetében, körülbelül 11 százalékos emelkedést állapíthatunk meg.

AZ 543 MILLIÓS KÖLTSÉGVETÉSI TÖBBLET

Látszatra az eltérések a 11 és a 13 százalék között nem nagyok. Jóllehet, hogy az első százalékszám az alacsonyabb, illetőleg a második százalékszám a magasabb költségvetési végösszegre vonatkozik. Az előállított költségvetési emelkedési differencia a lakosság szaporulatával, a nemzeti valuta állandó értékcsökkenésével, vagyis: a má már szinte természetesen mondható inflációs tünettől és az ebből következő bér- és árúrték emelkedésével magyarázható.

De megnyugtatónkra szolgáljon, hogy a valuta-értékcsökkenés és az ebből származó gazdasági elhajlások, nem minősíthetők kizárólagosan izraeli jelenségeknek. Fellelhetők ma az összes nehézsúlyú európai országokban és Amerikában is.

Amit azonban nagyonis jellemző izraeli sajátosságnak mondhatunk, — legalábbis a most folyó 1966/67-es pénzügyi évvel kapcsolatban —, az nyilván az, hogy a kormány illetékes tényezői az idei 533 milliós büdzsé többletet, a bérelemeléssel és az előre számításba vett drágasági pótlékkal hozták szoros összefüggésbe. Pontosabban: körülbelül 250 millió kellett az emlékeztető Horovitz-bizottság által a tavalyelőtti javasolt új fizetésreform fedezésére, míg további 125—130 milliót már felemésztett az áprilisi drágasági index. A még fennmaradó összeg tartalékkal szolgál a júniusi és esetleg a decemberi drágasági index biztosítására. Ha csak az utolsó pillanatban valami csoda nem történik, és az illetékes tényezők észbe kapnak, mielőtt nem túlkéső.

AMI NEM HASZNOS

Mert vitathatatlan tényként leszögezhetjük, hogy a fizetésreform és a drágasági pótlék is ugyan fontos cikelyként szerepelhet az egyéni kettős könyvvitelében, mint ahogy az állami háztartásban is súlyos horderejű teher tételnek minősíthető. De sem miestre sem nevezhetjük — az ország gazdasági életének szempontjából — alkotó és hasznos beruházásnak. Hiszen, amilyen mértékben emeljük a fizetéseket, az áru értékek is emelkednek az egész vonalon. Sőt: a legtöbb esetben a már javított és emelt fizetések messze mögötte maradnak az inflációs árkilengéseknek. Ha pedig a bérjavításoknak ez a látható következményük, mire jó ez a drámai ökölvívás?...

Mint minden komoly eseménynek és életalakulásnak, úgy ennek a mostani nyugtalan és ideges állapotnak is van háttere és cselekményszerű története, amelynek gyökérszála még az államalapítás előtti múltba, a kedvező húszas évek korszakába nyúlnak. Vagyis: abból a korszakból táplálkoznak, amikor a munkásszakszervezet, a Hiszdrut még csak kacsalában forgó erődítménynek számított. Ezzel egyidejűleg pedig a zsidó fizikai munkás is az első kialakulási

idejében inkább a romantikának és a nehezen meghatározható álomvilágnak a szilárdságát és biztonságát képviselte a zsidó és nemzsidó munkaadók szemében, az alacsonybéru arab versenytárral szemben és végül az angol mandatárius hatalomnak a lebecsülő megítélésében.

A KIBUS HAAVODA IDEALJA EGYKOR ÉS MA

Ebben a csöppet sem irigy léseméltó, de valóban hősi világban alakult ki a Kibus Haaavoda, vagyis: a munka meghódításának a nagy ideálja, amely a zsidó népnek az útban lévő zsidó állam új életformájához való teljes azonosulását követelte meg a jisuv minden fegyelmzett tagjától. De ki nem volt akkor fegyelmzett és ki nem vetette magát alá, az összes egyéni érdekeivel együtt, a köz magasabb követelményeinek?

Mert az átfogó közös cél volt a fontos és ennek a célnak az elérésére latbavetettek minden elképzelhető eszközt. A már említett eszközök sorrendjében a hiszdruti munkás-demokrácia által előre engedélyezett munkaleállításoknak, a sztrájkoknak is nagyerejű és felelősségteljes feladat jutott. De ez a hatalmas fegyver és ennek alkalmazása — hangsúlyozzuk! — mindig és minden esetben kizárólag az eszközök

szerepére szorított és soha senki sem tévesztette össze magával a céllal — a nagy népi törekvéssel. Vagyis: a munkát akkor kell és szabad leállítani, amikor az emberséges létminimum és a zsidó termelőmunka folytonosságának eszménye forog veszélyben és erre az illetékes munkáshatóságok előzetes engedélyt adnak.

TRAGIKUS SZEREPCSERE

Ezzel szemben, milyen megrendítő annak a ténynek a megállapítása, mely szerint manapság tragikus szerepcsere történt a komoly és alkotó ideálok hiszekegyében. Most már ugyanis nem a termelő munka meghódításának és folytonosságának említett erkölcsi parancsolatai, valamint az állami lét vitális fontosságú elemi határozóiak meg a célt és képezi azokat a magasabbrendű törekvéseket, amelyekért érdemes élni és alkotni olyan szellemi és anyagi értékekkel, amikre nyugodtan rábízhathatjuk önmagunkat, utódainkat és fennmaradásunk letéteményesét: Izrael államát. Mert ma oda jutottunk, sajnos, hogy minden cél legmagasabb fokozata és értéke — a sztrájk!... Ugy látszik, ez tükrözi vissza a mostani korszakot, ami valójában azt jelenti, hogy a kollektív nemzeti érdekeket alá kell rendelni az egyéni szempontoknak.

Hízen röviddel ezelőtt még dicsőhimnuszokat zengtünk önmagunknak — önmegtartóztatásunk készségéről és vasakarataról. Valóságos bű-

völetbe ejtett bennünket maga a gondolat is, hogy képesek leszünk lemondani fizetésünk bizonyos százalékáról, a drágasági pótlékról, a prémiumokról, a túlórákról és egyebekről. Ez a lelkesedés nagyon rövid ideig tartott és most, mintha már teljesen elfújta volna a szél. Sőt: hadigépezetünk bevetésével valóságos hadjáratot indítottunk az új fizetésemelési fokozatok, és hamarjában fel sem sorolható egyéb kedvezmények és pótlékok biztosítására. Ezt az itt vázolt harci felkészültséget, természetesen, kiegészítik az önálló foglalkozási ágak, illetőleg a kis-, a közép- és a nagy-munkaadóknak az érdekképviseleti, melyek fennállításukat a könnyű konjunktúra lehetőségekre építették és amelyek hosszú időn keresztül, valójában, a túlméretezett keresetek eldorodójában éltek, de aminek most vége lett.

AZ ÚJ ELETUT KIJELÖLESE

Ennél a kritikus pontnál fel kell vetnünk aggodó gondolat a kérdést: Quo vadis?... Hová, merre vezet jövőnk útja?...

Eppen ezért tudatosan el kell jutnunk annak felismerésére, hogy a kormánynak, a parlament összes árnyalatainak faltól-falig, a Hiszdrutnak, a szabadfoglalkozási ágaknak, a munkaadóknak, tehát: valamennyiünknek, minden lehető el kell követnünk, hogy új életutat jelöljünk ki magunknak. Olyan utat, amely most már az erkölcsi parancs által előírt lemondani tudás és az emberi méltósághoz hozzátartozó önmegtartóztatás tűz próbáján keresztül biztosíthatja népi, nemzeti és állami létünket!...

IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI HIREK

MAX REINHARDT kutatótársaság alakult Salzburgban. A társaság célja a világhírű zsidó rendezőre vonatkozó anyag gyűjtése, életművének feldolgozása. 1967-től minden évben Max Reinhardt hetet szándékoznak rendezni Salzburgban.

VERNE GYLARA emlékező terjedelmes cikkében a párizsi „Le Monde”, az „Utazás a Holdba” című Verne-regény megjelenésének századik évfordulóján. Nantesban, Verne szülővárosában az évforduló alkalmából kiállítás nyitottak meg.

JEHUDI MENUHIN, a világhírű zsidó hegedűművész Krov nevű fia. miután 6 éves kig zenét tanult, most pályát választott. Roman Polanski rendezésében filmszerepben mutatkozik be.

FELLINI híres filmje, a nálunk is nagy sikerrel játszott „Strada”, rövidesen musical formában kerül színpadra.

A PARIZSI „Académie Nationale du Disque Lyrique” Arany Orpheus-díjat Dietrich Fischer-Dieskau és Fritz Wunderlich kapja. Az előbbi Schumann és Schubert lemezeiért, az utóbbi a Varaszfuvola Tamino szerepének lemeze énekléséért.

PABLO CASALST megkérdezte egy kíváncsi újságíró, hogy minek köszönheti magának a magas korát? A mester így felelt: Csak annak köszönhetem, hogy 1876-ban születtem.

JEAN COCTEAU egyik lakóházában emlékműzeumot rendeztek be a Földközi-tenger melletti Mentonban. A három esztendeje elhunyt Cocteau kéziratai, képzőművészeti alkotásai és személyi tárgyai láthatók a múzeumban.

MARC CHAGALL két nagyméretű faliképe légi úton megérkezett New Yorkba. A faliképek, melyeket többszáz ezer dollárra biztosítottak, az új Metropolitan Operát fogják díszíteni.

Sir ALEXANDER KORDA díjat ad ki minden évben az angol Nemzeti Filmintézet a brit nemzeti filmgyártás magyar-zsidó származású létrehozójának emlékére.

KAROLYI MIHALY, volt magyar köztársasági elnök egy eddig ismeretlen műveinek kézirata most került elő. A posztumusz mű új oldaláról: színpadi szerzőként mutatja be Karolyit, aki művében a színpadot is haladó szellemű politikai mondani-valójának szolgálatába állította.

A siker titka

Bernard Baruch egyszer ezekben a pontokban foglalta össze a siker előfeltételeit:

- Légy gyors és bőkezű a diesérettel. — Akit diesérnek, diesérni fogja azt, aki őt dieséri.
- Légy mindig udvarias! — Ha udvarias leszel, akkor veled szemben is udvariasak lesznek az emberek. Ez kis-sé megkönnyíti az életet.
- Légy segítségére mindig készen! — Ez a siker első feltétele.
- Légy vidám és jókedvű! — Nélküled is éppen elég szomorú ember van.
- Ne légy irigy! — Inkább vedd tudomásul, hogy amit más tud, azt te is ugyanolyan jól, vagy még jobban tudod.

1966 VI 17 Uj Kelet 5

EGÉSZÍTSE KI KÖNYVTÁRÁT!

Az UJ KELET könyv-osztályán az alábbi, saját kiadásunkban megjelent könyvek kaphatók:

SCHÖN DEZSÓ

A JERUZSÁLEMI PER

Az Eichmann-per részletes smertelése kapcsán az üldöztetés szörnyű korszakának problematikáját tárja fel az író. A művet gazdag képanyag, valamint Gideon Hausner történelmi értékű vádbeszéde egészíti ki, amely nemcsak a hatalmas bizonyítási anyag összefoglalása, de valóságos foglalatát is adja a korszaknak, amely kitermelte és kálaskörhöz juttatta Eichmann és hóhértársait.

ÁRA: 6.80 FONT

SCHÖN DEZSÓ

ISTENKERESŐK A KÁRPÁTOK ALATT

A haszidizmus magyarországi ágának szociográfus értékű, regényes feldolgozása. Három évtizeddel ezelőtt jelent meg a Teitelbaum-család regényének első kiadása. A mű második, átdolgozott kiadása Tel-Avivban jelent meg, s új szempontok szerint keresi a megoldást a magyar-zsidó törzson belüli ellentmondásokkal kapcsolatban.

ÁRA: 6 FONT

BALLA ERZSÉBET

JÓZSEF KÖRUT 79

A Dél-Amerikában élő kiváló magyar-zsidó író a budapesti zsidóság sorsát, üldöztetését ábrázolja egy merész en welt történet kapcsán, husból-verből gyurt figurák által.

ÁRA: 6 FONT

FÜRTH MARGIT

MARIS! MARIS!

Az író nő egy régi magyar kisváros zsidó társadalmába vezeti vissza olvasóit, s nagy művészettel állít emléket egy elsodort korszaknak. Néhány héttel ezelőtt Nordau-díjjal tüntették ki az írónőt ezért a munkájáért.

ÁRA: 6 FONT

A könyvek megrendelhetők az Uj Kelet könyvosztályán. Portómentesen küldjük el címére, ha előre beküldi a fent megjelölt árat, illetve árat.

Külföldi rokonainak, barátainak portómentesen küldjük a könyveket, ha közli velünk a pontos címet, és beküldi a könyv árát könyvosztályunknak.

Az Uj Kelet kiadványai valamennyi izraeli magyar könyvtárban is megvásárolhatók.

ANYÁM

Irta: Rössel Mordecháj

Nem tartozott azon nők közé, akikről nekrológokban „nagyasszonyként” emlékeznek meg. Nem szerepelt a megyletek névsorában, nem vett részt a közéletben és nem voltak emberiséget megváltani szándékozó forradalmi tervei.

Anyám egyszerű zsidó asszony volt, akinek egész életét betöltötte családja feltevése és szeretete, s aki a mákokon való segítés szintje szegyenkeve végezte, hogy arról senki se tudjon.

Anyám, tipikusan zsidó anya volt, aki minden szeretetét és fájdalomát, örömet és bánatát könnyekben fejezte ki.

Ha egy gyermeke, unokája vagy valamelyik ismerőse beteg volt, anyám sírt. De ha öröm érte, vagy mások örömeiről értesült, akkor is nedvesek lettek a szemei.

Legnagyobb jótétnek tekintette a mások örömeiben és bánatában való osztozást. Ha eljegyzés, vagy esküvő volt a városban, ha felvettek egy újszülöttet Ábrahám szövegszébe, anyám nem szalasztotta el ezeket az alkalmakat. Amikor már nagyon beteg volt és csak feküdni volt szabad, utolsó ereje igénybevételével megboldogult nővérem karjaira támaszkodva, elvánszorgott egy-egy „chupá”-hoz, vagy „brit”-re, hogy személyesen kifejezhesse jókívánságait.

„Men zol zojche zajn in zén jidisch náchesz” — kívánta mindenkinek.

Ez nemcsak azt jelentette, hogy legyen minél több zsidó örömműve, hanem, hogy ezeket az alkalmakat zsidó szellem hassa át.

„Jidis náchesz” — ez a két keresetlen szó világszemlélet, életprogramot és tartalmat fejezt ki.

Amikor anyám meggyűjtotta a tradicionális sábatgyertyákat, az előirt imán kívül hozzátette az ő saját, szívből fakadt imáit is, családja és minden zsidó boldogságáért.

Es amikor kezeivel eltakarta arcát, sűrű könnyek között rebegte:

„Ribajnaj sel ajlom, jidis náchesz” — Teremtőm, részesíts minket igazi zsidó örömbömben!

Jól emlékszem, konyhánk falán függött két persely: egy kék-fehér és egy szent sirt ábrázoló, Méir-Báál Hámész persely. Gyertyagyújtás előtt csak a csodatevő rabbi perselyébe dobta fillereit. Nem, mintha a másikat kevésbé szentnek tartotta volna, hanem, mert sábat beálltakor azokért könyörgött elsősorban, akiknek sorsán csak a csoda segíthetett. Betegkéért, az élet elesetteiért, azokért, akiket a sors nagyon megtépzott.

Es mert nagyon sok ilyen fohász volt, a mi perselyünk mindig tele volt pénznel.

Anyám áhitattal készített nyaranként jobbnál-jobb befőtteket. Ezek nem a család mindennapi menüjét szolgálták, hanem „micvéket” — szent célokat. Ha zsidó beteg akadt a városban, ha egy kórházi esetről értesült, ha valahol „sivát” ütök — anyám elővette cekkertét, teletöltötte a legfinomabb falatokkal és indult a vigaszra szoruló meglátogatására.

Talán túlzásnak tűnik, mégis tény: ezek a befőttek igen sok esetben többet segítettek, mint a gyógyszerek.

Mert ezek a desszertek nemcsak cukor és gyümölcs keveréke voltak, hanem bőségesen volt bennük szeretet és sóhaj-ima és jókívánság.

Es mindenekelőtt sok-sok zsidó könny.

Egy zsidó anya gyémántnál drágább — gyógyító könnyei.

Anyámnak nem adatott meg a legnagyobb öröm, hogy gyermekeit és unokáit láthassa a Szentföldön.

Családunk minden tagja egy napon nyújtotta be a hitját.

6 Uj Kelet 1966 VI 17

kérvényét. Mindannyian alijjázunk is, csak anyámat, a szentéletű, beteg, összetört hetvenen túli zsidó asszonyt tartották vissza. A népi demokrácia bizonyára megengedte volna távozását, kiadta volna politikáját, ha egy ősz zsidó anya még keblére ölelhette volna gyermekeit.

Alijjám napján anyám szokatlanul vig volt. Amikor kikísért minket az állomáshoz, nem sóhajtott és nem sírt. Nem akarta számunkra megnehezíteni a válást, hogy ne terhelje lelkiismeretünket az ő ottmaradásának a ténye. Csak amikor a vonat elindult, indult meg könnyének áradata. A robozó vonatból láttam, hogy összegegyed, összeesett. De jelenlétében mosolygott és szárazak voltak a szemei.

Ilyen volt az én anyám. Ezek teltek azóta és anyámban, aki magárahagyott és beteg tengette életét, csak az Izráelből érkezett levelek tartották a lelkét.

Egy napon, amikor súlyos betegem feküdt, beállított hozzám a hatósági közeg és közölte vele, hogy megérkezett az útlevele. Állapota ekkor már reménytelen volt és kezelőorvosai lebeszéltek az utazásról. De nem lehetett visszatartani.

Elindult, de — sajnos — nem érkezett meg.

Amikor a bécsi kórházban meglátott, már halálos ágyán volt. Jelenlétem új erőt öntött belé és biztalmat kezdett: „Meglásd, fiam, jobban leszek.”

Nem lett jobban.

Amikor érezte, hogy menthetetlen, megragadta a bécsi zsidó kórház egyik agg orvosának kezét és könyörgött neki, tegyen valamit, hogy kibírhasa a pár órai repülést Bécsből Izráelig.

— Tudom, hogy meghalok — mondotta — nem is panaszkodom, de egy órát, egyetlen órát akarok Erec Jiszráél földjén élni, hogy láthassam és megáldhassam gyermekeimet és unokáimat.

Az orvos sirt, az ápoló személynét sirt — de segíteni senki sem tudott.

Milyen kevés egy óra, de milyen sok tud olykor lenni. Több, mint egy egész élet.

SISA ELIEZER SIKERE A HÉBER KÖNYVPIACON

E napokban hagyta el a sajtót Sisa Eliezer: „Ráv el-chovél Jóchánán” (Jochánán kapitány) című könyvének harmadik kiadás az Am Ovéd vállalat gondozásában. A nagy sikert aratott héber műcselekménye a spanyol inkvizíció korában játszódik le és regényesen ismerteti Amerika felfedezését.

Sisa Eliezer, aki 46 évvel ezelőtt alijjázott Magyarországról, a tel-avivi földméri

SZILANKOK

Káromkodni nem szabad

Kedves polgártársam, bizonyára voltál már te is abban a kényes szituációban, hogy szegyet kellett beverned a falba. Végezted ezt, persze, a manapság már igen széles körben elterjedt eljárás szerint. Amikor is bal kezbedbe fogod a szegyet és a fal megfelelő pontjára helyezve, jobboldal pedig len a kalapács nyelét markolva, erőteljes ütéseket mértél a szeg fejére. Igen ám, de a szeg feje meglehetősen kicsi, a kalapács viszont nagy. Ilyenkor aztán nincs más hátra, mint hogy az ujjunkra is sózzunk jónéhányat. És közvetlen ezután, mondhatnám szinte egyidőben egy jó nagyot... de cáromkodni nem szabad!

Pedig ez olyan természetes és régi, mint maga az emberiség. Hogy az ásatásoknál eddig nem került elő egyetlen antik cáromkodás sem, ez nem bizonyít semmit. Tudott dolog, hogy a föld még rengeteg titkot rejt magában, vagy az is lehetséges, hogy az akkori primitív technikával készült cáromkodások időközben már oxidálódtak. A világért sem akarnék azonban olyan színben feltűnni, mint a cáromkodás elszánt védője, de feltűnően fejlett igazságérzetem mégis azt diktálja, hogy néhány közvetlen szóval megvilágítsam ezen tárgy néhány pozitív oldalát is. Először is még egy fontos dolog. A szakember előtt nyilvánvaló, de a laikus olvasó figyelmét külön felhívom arra, hogy semmiképpen se tévessze össze a cáromkodást az átközéssel. Ugyanis ez két

Hipnotizáljunk házilag

Világviszonylatban is, úgy gondolom, először az Uj Kelet olvasói lesznek abban a szerencsés helyzetben, hogy kényelmesen, otthon ülve, egy rövid kis cikk alapján elsajátíthatják a hipnózis ma már nélkülözhetetlen tudományát. Gondoljunk csak el: Munka után, fáradtan nem kell beutazni

teljesen különböző, élesen elhatárolt, önálló szabályokkal rendelkező micsoda. Tehát:

Művészeti rész: Volt nekünk egyszer Pesten egy kocsisunk. Péter bácsinak hívták és az Osztrák-Magyar Monarchia húszárzmestere volt valaha. Hát, kérem szépen, ez az öreg, ha cáromkodni kezd, néha negyedórát is cifrázta egyfolytában és direkt presztizs-kérdést csinált abból, hogy ezen id alatt sohasem ismételte el kétszer ugyanazt a szót. A dolog pikantériája az is még, hogy az öreg virtuóz ilyenkor néha igazán nem is volt túlságosan mérges.

Társadalmi kihatás: Amikor a munkás és a főnök hasonló színvonalon — de cáromkodni nem szabad!

Klíta-problémák: Ebben az egyben nincs. Ugyanis az új olé akarva, akaratlanul a legrövidebb idő alatt el-sajátítja.

Közgazdaság: Tulajdonképpen ez negatívum, mert belátható időn belül még nem érjük el önállóságunkat ezen a téren és még hosszú ideig rá leszünk szorulva az arab országok szökincs-gazdag importjára.

Népegészség: Vitathatatlan, hogy a szóbanforgó robbanó mondatok feszültségelvezető hatása komoly isegtséget jelent a gutatűtések leküzdése terén is. Mint láthatjuk, az éremnek megint csak két oldala van. Mert cáromkodni csúnya, rossz, undorító, visszataszító. Mert cáromkodni nem szabad, de — viszont néha fö-löttébb célszerű.

BEVEZETÉS

Az az a hipnotizálható kísérleti alany.

Bár manapság már mindenki lehet hipnotizálni, mégis jól tesszük, ha környezetükből választjuk ki őt. Lehet rokon, barát, szomszéd, vagy feleség. (Amennyiben nőtlenek lennénk, úgy annál jobb).

Első lecke

Meresszük szemünket kintartóan és buzgóan a velünk szemben ülő médiumra, miközben lábujjunkt zongorázásszerűen mozgassuk.

Második lecke

Koncentráljuk minden rendelkezésre álló akaratunkat a pillantásunkba, úgy hogy az így kompresszált akaratunk fehéren izzítsa át kibocsátott szemsugárunkat. Kis próbálgatással menni fog.

Harmadik lecke

Szánkat 45 fokos szögben csücsörítve, monoton, sűrű hangon ismétljük el párszázszor példának okáért a következő szavakat: A kopaszág gyógyítható, a kopaszág gyógyítható, stb.

Negyedik lecke

Félelmetes jelenségnek leszünk tanúi. Egy idő után a médium ajkai megrebbenek és fátyolos kijetéssel hajtogatni kezdi ő is: A kopaszág gyógyítható, a kopaszág gyógyítható, stb.

Ötödik lecke

Ezután már nincs más hátra, mint hogy a médiumot felébresszük. Ennek legegyszerűbb módja az, hogy ha egy kis hajszállal megcsiklandozzuk a fülét, vagy ha hajszál nincs ép-

pen kéznél, akkor beletűsz-szentünk néhányat.

Utószó

A tisztelt olvasók között bizonyára lesznek jónéhá-

A P É N Z H E Z

Te pénz, te pénz! Univerzális utaltvány a végtelenbe, a kényelembe. Boldog fiatalok segítőtje, öregkor elviselhetővé tevője. Te aranyborjú, óh, te aranytehen. A csendes-óceáni szigeteket örmitív kagylópénzében is jelenlévő, és a modern, rafinált nyomdatechnikával készült papírpénzben tanyázó csodás lehetőségek aranyos ördöge. Te betegségek okozója, betegségek gyógyítója. Embert állattá és állatot perzsabundává változtató, kiszámíthatatlanul gazdag. Öreg koldus kalapjába hulló, miniszterek ideológiáját átfestő misztikus hatalom. (Lásd Achdud Háavodá, „Dán” ro-

nyan, akik a fenti utasítások pontos és lelkiismeretes betartása ellenére sem értek el említésre érdemes eredményt. Kérem, ne engem okoljanak. Becsületemre, én olyan ártatlan vagyok, mint egy ma született csecsemő feje. Elő bizonyított, hogy lehet hipnotizálni. Mert én, kérem szépen, már kilenc évig „Dr. Zefir”-féle haj-növesztő elixirt fogyasztottam el eddig.

Mint filozófus és humanista, hivatalból üldözlek, utállak és megvetlek, te rongyos pénz. De remélem, nem érts Magyarul, tehát nem sértődhetél meg és ezért megsúgom, hogy alkalomadtán óriási mennyiségben szívesen várlak.

L. J. Pinchás

GLOSSZA

A Hold békéje

Kepler, korának és az utókornak is halhatatlan csilágásza, a „Holdról való béke-álma”-ban a Földet, holdi felfogással, egy szerencsétlen óriásgömbnek nevezte.

Most, hogy a Holdra való „partraszállás” előjátékának lehetünk tanúi, még nem tudhatjuk mihez kezdünk majd a Holddal? Sikerülni fog-e nemzetközi sikon semlegesíteni hadászati mibenlétét, vagy onnan fogjuk-e elnyelni akarni a földi világot?

A kérdés döntés felé közeledik, még mielőtt ember vetette volna meg lábait a szomszédos égitesten. A lezállás technikai és ezzel egyidőben politikai elsőégi kérdése még korántsem dőlt el. E téren a jóslatok arányosan oszlanak meg az Egyesült Államok és a Szovjetunió között. Világviszonylati értelemben talán nem is az a döntő fontosságú tétel, hogy a két nagyhatalom közül melyik viszi el az első-ség pálmáját, hanem az, hogy az emberiségnek a bolygók közötti közlekedés terén szőtt álmai napjainkban bon-takozhatnak ki.

Emellett az utóbbi napokban még egy örvendéses terv került a köztudatba: a Hold békéjét nemzetközi szerződésekkel szándékoznak biztosítani.

Ime: béke honol majd — a Holdon!

Am, a megpróbáltatások évtizedeinek mai elői, azok átvészelői, szinte uniszóban kérdezik: miért nem a Földön? Ami megvalósítható a jövőben egy szomszédos égitesten, miért nem valósulhat meg a jelenben, azon a bolygón, ahol élünk?

Az emberi társadalom nem bízhatja ennek a megítélését késői krónikások fejtegetéseire. Mert félt, hogy azok a Földre zúdított esetleges kataklizma után, már meg sem születnének. A mai emberiség elég hatalmas ahhoz, hogy vádiratot szerkesszen a pusztulás és pusztítás sáfárai ellen, akik megkergült sámánok módján ropják körül a harmadik — és egyben utolsó — vérözön viziját.

Az életigenlés és teremteni akarás elég erőt fakaszt ahhoz, hogy a földi béke még alig kontúrozott épületének alapjairól elüssük mindazok ótváros kezeit, akik rombolni akarnak. Akik szennyes uralomgyűből, világpolitikai címekkel elflasmozott

torzulattal ássák alá az emberiség békés jövőjét.

Ha a Hold békéje kezdő lépése lenne földi békénk elő-készítésének, a perspektíva önmagában is megnyugvást keltené az egyszerű emberek százmillióinak szívében. Hiszen e tömegek köréből már is hallatszanak derülőt következtetések, amelyek a megkötendő nemzetközi Hold egyezményből a Föld nemzeteinek békéjére utalnak.

Bizonyára feszült érdeklődéssel fordulunk a Hold-béke érdekében történő tárgyalások felé, de az is kétségtelen, hogy a földi általános leszerelés problémája számunkra elsődlegesebb. És amennyiben a meghatározás még fokozható, úgy bennünket a legelsőlegesebben a Közélet békéje foglalkoztat.

A térség egyre lefelé billenő egyensúly-játéka helyett minden izráeli polgár és velük együtt az arab tömegek döntő többsége, békét óhaj. A „Jerohanás” és „megsemmisítés” arab megszállottaknak csahos táborát két nagyhatalom egymásközötti hatalmi — és ideológiai vonalon kiéleződött pergőtűze is élesíti.

Es ez nem szolgálhatja az annyira áhitott közéleti térség békéjét!

Amilyen sajnálatos, annyira érthetetlen a Szovjetunió Izráel-ellenes állásfoglalása. Az egyszerű emberek nem érthetik meg, milyen adu-ként játsszák ki a kis Izráel államát a „nagy játszma-ban”. Ugy teszik fel a kérdést, miért játszadozik a Szovjetunió a feszültté gerjesztett háború légkörben, éppen a Hold-béke tervével, annak gondolatával?

Sokmindenre gondolnak ezek az egyszerű emberek. A többi között arra is, hogy ez ismét csak az ideológiai mérleg-főzet receptúrája: el-terelni a világ közvéleménynek figyelmét a valóságoktól.

A történelem ma íródik, feljegyzői mai veretű emberek, a reális valóságok hiteles krónikásai. És éppen mert mai valóság, le kell vonnunk azt a szomorú következtetést, hogy az annyira áhitott béke még mennyi van.

Talán még távolabb, mint a Föld a Holdtól. Akkor meg mihez kezdünk mi, földi lények, a Hold békéjével?

Plesz Artur

Az am

A „céges” levélp. Egyesült Államok pécsettjét viselte. A Gary William Will Rosemead városkájában (California). A levél k. karácsony előtt érke-veg hűvös, üzenete-tenetlen: „Üdvözlét elrendeljük, hogy az tállyal jelentkezé-ke az Egyesült Álla-sehegébe.”

A címzett Gary éves egyetemi hallgató. Egyesült Államok állami fakultásának n. akit aznap, amikor velet kézhezkapta, nap választott el a jától. Az átlagos, és céltudatos ameri megtestesítője. Egy a 320.000 amerikai hallgatónak, akiket 11 hónap folyamán tonai szolgálatra be-

Baráth Gy

Ujabb versesköt-ett meg bennünk György, immár a cedikkel. A kozmik aki a messzi távol- gok útját kíméli és ves érdeklődése ju eseményekre, min működésbe hozta fékező rakétákat, a földi leszállásra, ni hozzánk, közna problémáinkhoz. Ez a kötetet ezt dést példázza és e

Furc-értet-kinz

Bána-csena-a szó

Orcá-hang-mert

Arny-enyész f

Tisztelet a kö-betegséggel, érte-társalansággal, ol-ségeskedéssel dac-az útján, énekli-keveseknek, az ért

Rep

küldjül

NEW-Y

olvasóinknak, s

pénteki előfi

Megrendelés-tala, (Tel-Aviv) utóbbi időben i-illetve könyvek meg sokszorosozta bizonyítja, hogy deklódás lapun

Közvetlen kiállított dollár

Az amerikai egyetemi hallgatók — a sorozóbizottság előtt

A „céges” levélpapír „Az Egyesült Államok Elnöke” pecsétjét viselte. A címzett Gary William Wilson volt Rosemead városkájában (Kalifornia). A levél két nappal karácsony előtt érkezett, szövege hívős, üzenete félreértelmezhetlen: „Üdvözlét: Ezennel elrendeljük, hogy azonnali hatállyal jelentkezzék sorozásra az Egyesült Államok hadseregébe.”

A címzett Gary Wilson 23 éves egyetemi hallgató, a kaliforniai State College geológiai fakultásának növendéke, akit aznap, amikor ezt a levelet kézhezkapta, hat hónap választott el a diplomájától. Az átlagos, egészséges és céltudatos amerikai diák megtestesítője. Egyike annak a 320.000 amerikai egyetemi hallgatónak, akiket az elmúlt 11 hónap folyamán aktív katonai szolgálatra behívtak és

akiknek karrierjét a behívó kétségessé tette. Garynak, a fiatal geológusnak már biztosítva volt az állása a Standard Oilnál és a nyárra tervezte esküvőjét. De a behívó felborította terveit. Mint azt menyasszonya, a 21 éves Sandra Sue Harper (ugyan-csak a kaliforniai állami egyetem növendéke) bánatosan mondja: „Nincs sok értelme a tervezgetésnek. A jövő bizonytalan, mindaddig, amíg eldől, elhalasztható-e a bevonulás, vagy sem. Addig nincs mit tenni, mint wait and see. A Standard Oil hasonló álláspontra helyezkedett.”

Wilson még a múlt év őszén „alkalmasnak” minősített katonai szolgálatra, s mint csaknem minden amerikai egyetemi hallgató, ő is halasztást kért tanulmányainak befejezéséig. De a sorozó

iroda kerekéi gyorsabban forogtak, mint azé az irodáé, ahol a halasztási kérvényekkel foglalkoznak.

„Nincs kifogásom a behívó ellen” — mondja. „Tudtam, hogy előbb-utóbb behívó, de az időpont, számomra, most a legrosszabb”. A fiatalember megpróbálta ezt személyesen megértetni a sorozóbizottsággal. Azt mondták neki, hozzon egy levelet az egyetemről, amely bizonyítja aktív tanulói státuszát. Ezt megette. A besorozást elhalasztották, de csak február elsejéig. Ettől kezdve Gary állandó látogatója lett a sorozóbizottságnak. Kintartó türelme azonban nem vezetett eredményre. „Bemelegyek, sorbaálok, három órát várok, hogy valaki fogadjon, de nem jutok sehová” — panaszkolta. Kétségbe voltam esve.

Ezenkívül Garyt és kollégáit még egy körülmény nyugtalanítja. Egyszerűen rejtélyes előtűnik a vietnámi küzdelem jelentősége. Nem mintha „vietniknek” lennének, vagy fanatikus tiltakozók. Ellenkezőleg, a diákok többsége ügyet sem vet a háború ellenes tüntetésekre, amely csupán egy elenyésző réteg időtöltése. Ez a bizonytalan, félhivatalos vietnámi háború nem váltotta ki a második világháborúban általános lelkesedést, amikor egész osztályok tömegesen vonultak be. És a vietnámi háború nélküli a koreai háború státuszát, amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezete jóváhagyott és amikor nyilvánvaló volt, hogy vörös Kína az ellenség.

Gary Wilson ezt így fogalmazza meg: „Minden skrupulus nélkül vonulnék be, ha az Egyesült Államok egy szabályos nagy háborút vívna. Más képpen éreznék például, ha a berlini válság miatt kellene bevonulnom. De Vietnam oly idegen és oly távoli. Szívebben vennék egy olyan helyzetet, amikor az ember tudja, hogy ki az ellenség. De úgy látszik, hogy ott a katonák nem tudják, hogy a mellette álló civil velük van-e, vagy ellenük.”

Az amerikai diákok túlnyomó többsége pesszimistákus magatartást tanúsít a vietnámi háborúval szemben. A 22 éves Paul Faust például, a minnesotai egyetem rugby-csapatának kapitánya nem aspirál a hősi halál dícsőségére Vietnámban. „Nem tudom hogyan éreznék, ha ott harcolnék; furcsa lehet az embernek feláldozni magát olyasvalamiért, aminek az igazáról nincs teljesen meggyőződve.”

Cully Clark, az Emory egyetem 23 éves bölcsész-tan-hallgatója: „Azt hiszem, mint tanár hasznosabb lehetnék a hazám számára. De, ha halasztást kapok, mivel igazolhatom jelenlétemet idehaza, miközben másokat a tűzvonalba küldenek? Ha behívó, menni fogok. De ha meghalnék, nem hiszem, hogy igaz ügyért halnék meg Vietnámban.”

HOGYAN LEHET KIBÚJNI?
Bár a besorozottak végülis beletörődnek sorsukba és váljalajki a katonai élet felelősségét — a sorozás alól való kibújás, vagy az arról való beszéd — az 1966-os katonai korosztály legfontosabb témája. A szimulálás művészetét egyesek a tökéletességre fejlesztik az orvosi bizottság előtt. Agybavizelésről, gyenge látásról, akút hátfájásról panaszkodnak, sőt homoszexualitásnak vallják magukat — megannyi elfogadható betegség, ha az orvos elhiszi. Al-lergiában szenvedő fiatalemberek, néhány nappal az orvosi vizit előtt abbahagyják az orvosságok szedését. De a mindegyik elszánt szimuláns általában ritka példány és a kibújás lehetőségéről főleg csak beszélnek. Sokkal kevésbé megfogható a négy-éves tanfolyamnak még egy évvel való meghoszabztatása, vagy a gyors nősülés és gyermeknemzés. Vagy elhelyezkedni olyan állami érdekű ágakban, ahol nagyobb a remény a halasztás kieszközölésére.

Ezt a magatartást a 23 éves Gene Blumenrich, a Harvard egyetem joghallgatója, aki őszintén bevallja, hogy — ha csak lehet — iparkodni fog kibújni a szolgálattól, így fogalmazza meg: „A valószínűség nem a haláltól van szó. Ha csak ez lenne a szem pont, akkor természetesen a diákok szolgálatának elhalasztása immorális. A többség nem a haláltól, hanem a két éves, lélekölő fávágó munkától fél.”

Kingmon Brewster, a Yale egyetem elnöke igazságatlannak és antidemokratikusnak tartja a diákok szolgálatának elhalasztását, mert az „cinizmust kelt, lerombolja a

szolgálatra, írni-olvasni alig tudókat, szellemileg maradt, vagy primitív egyéneket, akik a legegyszerűbb vizsgákon is elbuktak. „Ha ezeket ideiglenesen vagy véglegesen felmentjük a szolgálattól, a minimum, amivel az egyetemi ifjúságnak, az ország leendő szellemi elitjének tartozunk, hogy indokolt esetekben halasztással módot nyújtsunk nekik tanulmányaik befejezésére” — nyilatkozta a tábornok.

Amint látható, ennek az éremnek több, mint két oldala van.

(Reprinted by permission from TIME. The Weekly News-magazine, copyright TIME Inc., 1966)

„Garfunkel és a többiek” címlem emlékműsört sugárzott a budapesti televízió Gábor Béla, a néhány év előtt elhunyt kiváló magyar zsidó humorista műveiből — abból az alkalomból, hogy hatvan év előtt született.

SZTELLA, A SANGHÁJI „CIGÁNYASSZONY” — DUNÁNTULI RABBI LÁNYA

Dénes Miklós multheti, montreali keleties sztorijához, amelyben beszámol Trebitsch Lincoln, a világhírű magyar-zsidó származású kalandor halálának rejtélyes körülményeiről, volna hozzászólásom. A cikkirő Szirmai-Hillman Sztella asszonytól kapott információ alapján írja le a számos „alias”-szal rendelkező Csao Kung végnapjait a második világháború alatt a sanghaji General Hospital egyik különszobájában.

Hirforrása megbízható: Sztellát, a sanghaji előkelő „Hungaria” vendéglő tulajdo-

szent emlékére, úgy érzem, tiltakoznom kell még akkor is, ha Sztella nővérem — kiféle — megtagadja zsidósá-gát” — mondja Helén.

Silman rabbinak tíz gyermeke volt, akik közül öt maradtak életben: egy Kanadában, kettő Izraelben és két fűtéstvér Magyarországon.

Helén meséli, hogy Sztella gyönyörű lány volt, tehetséges muzsikuss (hegedű, tangó-harmonika), aki a könnyű zenére specializálta és általában kitűnő üzleti érzékkel adminisztrálta magát. Háromszor ment férjhez, jelenleg férjétől, egy angol mérnöktől különváltan él és középső férje, egy Werner nevű katolikus pap volt, aki miatta ugrott ki a reverendából.

Sztella élete majdnem olyan érdekes regénytema lehetne, mint Trebitsch Lincolné. Husz éves volt, amikor összeházasította hangszereit és világnak ment, bejárta mind az öt kontinentet, zenekárokat alapított, szülőben muzsikált, indiai szultánok és maharadzák palotáiban játszott és a 30-as évek elején kötött ki Sanghájban, ahol az évek során, mint a „Hungaria”, a „Mignon” és két másik lokál tulajdonosa, komoly vagyonteret tett szert. Tény, hogy a „Hungaria” a japán megszállás idején egyfajta szövetséges kémközpont volt és tény, hogy Sztella, a fehérbőrű „cigányasszony” lélekben jóérzésű zsidó volt, segítette, támogatva a sanghaji gettóba zárt zsidó foglyokat.

Amikor Mao és társai vörösröste festették Kínát, Sztella vagyonának roncsaival elmenekült Sanghájból és Kanadában telepedett le. A nagystíliú nő hamarosan feltalálta magát az Újvilágban is, Vancouveri vendéglője remekül prosperál. Öt évvel ezelőtt kihozta Helén hugát vendégségbe, de Helének nem tettszta Sztella most volt magyar nyiszett a vancouveri légtér.

„Az üzlet-üzlet” alapon, lastiszteket szolgál ki vendéglőjében és Helén, a büszke izraeli asszony nem bírta sokáig ezt a kétszínű játékot. Megkötözte a vendéglátást, összehozta és véglegesen búcsút mondott Sztellának, a „cigánylány”-nak. Helén hazajött Levontin utcai laká-ába. „Husz évvel Izrael után képtelen voltam elviselni azt az atmoszférát.”

Azt hiszem, ez a kis helyreigazítás nemcsak a Silman nővérek magánygye, de közögy is, mert eklatáns példadzza a bolygó zsidó és a h-át lelt zsidó mentalitásának különbségét, édes testvérekét, akik ugyanazt az anyatejet szívták és ugyanabban az otthonban nevelkedtek fel a dunántúli dombos vidéken.

Székelly István

1966 VI 17 Új Kelet 7

Baráth György: Te édes én

Ujabb verseskötettel lepett meg bennünket Baráth György, immár a tizenkét-cedikkal. A kozmikus költő, aki a messziséget, a csillagok útját kémleli és oly kevés érdekfeszítő jut a földi eseményekre, mintha már működésbe hozta volna a fékező rakétákat, készülna a földi leszállásra, visszatérni hozzánk, köznapjainkhoz, problémáinkhoz.

Ártalmára költészetének. Baráth György ösztönös költő, de ösztöne csak nagyon ritkán csalsa meg, nem vizsi lejtőre, nem keresteti meg vele a könnyebb, az olcsóbb megoldásokat.

Ez a kötetete ez a közeledést példázza és ez nincsen

Mintaképpen idézzük tizenkét sorost: „Halódó élettem” című versét:

Furcsa halodó életem értetlen társait szenvedem kínzó a fény...

Bánat-emlék gyászos ténye csendes lélek tiszta lépte a szó, mely üz...

Orcám sápadt, egyre fakul hangja, vágya egyre halkul mert rég árva...

Árnyak suhognak nesztelen, enyészet: nincs mit vesztennem néz föl reá...

Tisztelet a költőnek, ki betegséggel, értetlenséggel, társatlansággal, olykor ellen-ségeskedéssel dacolva halad az útján, éneklé dalait, a keveseknek, az értőknek.

Sok szép kötetét várjuk még, érzelmi életének híradásait, asszociációit, formai bravurjait és költői len-dületének újabb megnyilvánulásait. z. d.

Repülőpostán

küldjük az Új Kelet friss példányait

NEW-YORK és USA-beli

olvasóinknak, s az előfizetési díj 1/2 évre NAPONTA KÜLDÉSSEL 37 DOLLAR

pénteki és ünnepi számaink előfizetési díja pedig 12 és fél dollár

Megrendeléseket elfogad az Új Kelet kiadóhivatala, (Tel-Aviv, POB. 831.) s megjegyezzük, hogy az utóbbi időben igen sok amerikai újság-kioszk vállalatot illetve könyvkereskedést rendelt meg lapunkat, vagy megkötésorozta az előfizetett példányokat, ami azt bizonyítja, hogy egyre növekszik az USA-ban az érdeklődés lapunk iránt.

Közvetlen rendelés esetén a megfelelő összegről kiállított dollár-čeket mellékelni kérjük.

VIETNAMÉRT SENKI SEM LELKESEDIK

De június 19-én be kell vonulnia. Gary megpróbálja filozófikusan felfogni a „szükséges rosszat”. Azt mondja: „Legtöbb diaktársamat jobban nyugtalanítja a behívás ténye, mint az ami azután fog történni, hogy magukra öltik az egyenruhát. Mindnyájan feltűnik a személyes szabadságunkat és a behívó Damoklész-kardja fenyegeti ezt a szabadságot.”

És mondta...

1. ...egy férfi, kitüntetésnek átvételekor: — Nem érdemeltem ezt meg, de arthritisem van és azt sem érdemeltem meg.

2. ...egy kétségbeesett atya kegyetlenül dobó kisfiának: — Ezt kultúrserének hívják. En adok neked egy fontot és te ideadod nekem a dobot.

fenti utasítás-
lelkismeretes
ere sem értek
rdemes ered-
ne engem
sületemre, én
vagyok, mint
ett csecsemő
nyiték, hogy
ini. Mert én,
már kilenc
fir”-féle haj-
t fogyasztot.

boldogságot,
áborút kirob-
mosolyába,
a rejtőző ti-
Te, a felszín-
tó, világot és
rmáló, vizet
t néha kese-
egfoghatatlan

s és huma-
ól üldözlek,
egvetlek, te
De remélem,
gyarul, tehát
fél meg és
n, hogy al-
ási mennyi-
várlak.

J. Pinchász

A je

k alá az em-
vőjét.

békéje kezdő
di békénk elő
perspektiva
megnyugvást
zerü emberek
szívében. Hi-
kőréből már-
derülátó kö-
amelyek a
nzetközi Hold
Föld nemze-
utalnak.

szült érdeklő-
t a Hold-béke
énő tárgyalá-
s kétségtelen,
talános lesze-
a számunkra
és amennyi-
ozás még fo-
bennünket a
en a Közél-
galkoztat.

re le-fej bil-
fátéka helyett
pólgár és ve-
arab tömegek
békét óhajt,
és „megsem-
megszállottai-
rát két nagy-
asközötti ha-
ológiai vona-
pergőtűze is

polgárlhatja az
köznelkeleti

álatos, anny-
a Szovjetunió
állásfoglalása.
emberek nem
milyen adu-
i a kis Izrael
agy játszmá-
gy fel a kér-
átszadódik a
feszültté ger-
szült légtérben,
béké tervével,
ával?

gondolnak
erü emberek
arra is, hogy
az ideológiai
ceptúrája: el-
közvéleményé
a valóságok-

ma íródik,
veretü embe-
alóságok hite-
és éppen,
óság, le kell
szomorú kö-
gy az anyyi-
még messzi

ávolabb, mint
től.

mihez kezd-
ények, a Hold
Plesz Artur

A másik Németország

A neo-nácizmus politikai erővé vált Nyugatnémetországban — „Hitler szelleme kísért a Német Szövetségi Köztársaságban” — írja a világsajtó

A tavaly lezajlott nyugat-német Bundestag-választás a három nagy nyugatnémet politikai párt: a kereszténydemokraták, a szociáldemokraták és a szabad-demokraták közt dőlt el. Az ügynevezett kispártok egyáltalán szóhoz sem jutottak és egyetlen jelöltjük sem került be a Bundestagba. Vonatkozik ez a szélsőjobboldali neonáci pártra, a nacional-demokratákra is, akik vérmes reményeket fűztek a választásokhoz, ám remé-

Irta: Laer József

nyek. — legalább is egyelőre, — füstbe mentek. — A nacional-demokraták nem jutottak be, mivel nem juthattak be a Bundestagba, — állapította meg ezzel kapcsolatban a milliós példányszámú „Der Spiegel” belpolitikai kommentátora — és egy esetleges új választás esetén sincs semmilyen esélyük.

Két- és háromszáz százalékos növekedés

Nos, az események alaposan rációfoltak a „Der Spiegel” jóslatára. Az előző három hónappal megtartott közéleti választásokon a nemzeti demokraták egyes helyeken kétszáz, Bajorországban, a nemzeti szocializmus szülőföldjén pedig egyenesen háromszáz százalékos szavazatnövekedést könyvelhettek el.

A „Der Spiegel” ugyan ez esetben is kitartott eredeti álláspontja mellett, amely szerint a nemzeti demokraták nem életképesek és nem fognak további politikai sikereket elérni, de néhány német lap és elsősorban a hamburgi „Die Zeit” aggodalmát fejezte ki a neonácik előretörése miatt.

Még mindig termékeny az a talaj, amelyen Hitler első sikereit érte el — állapítja meg a lap.

A nemzetközi sajtó sem késett aggodalmát kifejezni. — Szomorú eszmétársulást idéz ez az eredmény — írta a svéd „Dagens Nyheter”.

A „Times”, a maga mértéktartó és óvatos módján „legalábbis aggasztó jelenségnek” nevezi a közéleti választások eredményeit, a Pravda szerint „Hitler szel-

leme kísért a Német Szövetségi Köztársaságban”, a Le Monde pedig egyenesen felteszi a kérdést: „Vajon egy új barna pestis kiütései jelentkeztek Nyugat-Németországban?”

AZ AUSCHWITZI HŐHÉROK

Egymás háta mögött: Boger, Capesius, Kaduk és a többiek

A német zsidók továbbra is vakok

A nyugati és a keleti sajtó egyformán a nácizmus erőkapásáról írt, csupán a német zsidók bizonyították be, hogy mindent elfelejtettek és semmit sem tanultak.

A legjobb példája ennek a politikai vakásznak és az előrelátás teljes hiányának, a milliós példányszámban megjelenő „Welt am Sonntag” című, igen népszerű, nyugatnémet hetilap belpolitikai kommentátorának, a zsidó Wilhelm Schalomnak a közéleti választások eredményeiről írt cikke.

A közéleti választások eredménye nem más, mint a három nagy párt politikájával elégedetlen németek egészséges reakciója (? — a szerk.). Azok a németek, akik a közéleti választások során a nemzeti demokratákra adták szavazatukat, nem tettek mást, mint elégedetlenségüket fejezték ki afelől, hogy a három nagy párt mit sem tesz Németország egyesítéséért, természetesen, történelmi határain belül.

A szélsőjobboldali sajtó — triumfált.

— Ne felejtsük el, hogy 1928-ban Hitler mindössze két százalékot ért el a képviselőválasztásokon, ám öt év múlva demokratikus választások keretében hódította meg a Reichstagot — írta a közéleti választások után mintegy másfél hónappal a „Westdeutsche Soldatenzeitung”.

Am a „Welt am Sonntag”-nak a zsidó Wilhelm Schalomnak ez a teljesen nyílt utalás sem volt elég, mert úgy ezt, mint a neonácik további előretörését elbagatellizálták, jelentőségét csökkenteni igyekeztek.

Hitler utódai

Erwin Essel szociáldemokrata képviselő tisztában lát, amikor néhány héttel ezelőtt

Szervezés mindenekelőtt

A szélsőjobboldali elemek a hitlerizmus leverése után egyetlen pillanatra sem hagyták abba a szervezkedést. Így az angol övezetben alig hat hónappal Németország kapitulációja után, két „nemzeti” párt kér — és kap — működési engedélyt. A két párt 1946-ban a „Birodalmi Párt” néven fuzionál és két képviselőt küld az első Bundestagba: dr. Fritz Dorn, az ismert náci az egyik és Adolf von Tadeu, a porosz juncker fiatal nemzedékének képviselője — a másik.

Hat hónappal ezután dr. Dorn, Bedinos Röhmer volt SS-tábornok és mások, akik mérsékeltnek tartják a párt programját, kiválnak és a „Birodalmi Szocialista Párt” néven új pártot alakítanak. A párt tagjainak túlnyomó

hatóságokat, szemethűnynek a párt működése felett s csak 1948-ban tiltják be annak működését és kimondják, miszerint a „Birodalmi Szocialista Párt” Hitler nemzeti szocialista pártja örökösének tekintendő.

Mint a gombák...

Ezután, mint eső után a gombák, bukkannak fel és tűnnek el, kellő anyagi támogatás híján, a különböző félfasiszta, avagy kimondottan náci jellegű pártok, szervezetek és alakulatok. Végülis Adolf von Tadeu, a betiltott párt főtársa, 1965 augusztusában Bielefeld városában nagygyűlésre hívja össze a „nemzeti irányzatú csoportok, pártok és szervezetek valamennyi tagját”. A gyűlésen kimondják egy új „nemzeti irányzatú párt létesítésének szükségességét”, majd a Hannoverben megtartott alakuló gyűlésen, ahol a megjelent 708 küldöttből 403 szavazt az elvetés mellett, megalkotják a „Nemzeti Demokrata Párt”-ot. Elnökül Fritz Tielen-t, a pronáci beállítottságú nagyiparost választják meg, míg alelnök, a párt

„Az Emlékezés-hegyének” gazdájáról

Dr. Arje Leon Kubovi slosimjára

Irta: Gervai Sándor

Harminc nappal ezelőtt, amikor a jeruzsálemi „Francia-kórházban” hosszas szenvedés után meghalt dr. Arje Leon Kubovi, a „Jád Vásém” vezetője és hivatásának megfogalmazója, dr. Marton Lajos, a teljességre igényt tartó életrajzot jelentetett meg róla az Uj Kelet hasábjain.

Slosimja alkalmából mindenekelőtt azokra az eredményekre mutatunk rá, amelyeket a Jád Vásém nemzeti és nemzetközi tekintélyének a megteremtésével és megszilárdításával elért. Azok az erények, amelyek hivatásos diplomatává tették a múltban, jó szolgálatot teljesítettek, amikor a kormány jóváhagyásával a Jád Vásém élére került.

Dr. KUBOVI: „NE FELEJTSUNK”

Dr. Arje Kubovi munkatársaival karöltve, nyomatékosan kihangsúlyozta a Jád Vásém különleges nemzeti hivatását. A hitleri korszak tragédiáját történeti magaslattal emelte. Elejét vette annak, hogy a hitlerizmus gonoszítottait bármilyen céllal elfelejtsék, vagy felejtessenek. Alapos zsidó történelmi műveltséggel állandóan emlékeztette őt arra, hogy a felejtés elég gyakori jelenség a zsidó tömegeknél. A távoli múltban történt üldözésekről csak halványan emlékeztek a következő nemzedékek. Egyik ország zsidósága sem értült pontosan és részletesen arról, milyen üldözések tizedelték meg testvéreiket a másik államban? A zsidó együttérzés tényleges alapjai csak az antiszemitizmus propagandájában voltak meg, de nem a valóságban.

Dr. Kubovi arra törekedett, hogy az izraeli ifjúság is részletes ismereteket és ismertetéseket kapjon a Jád Vásém-ben az európai zsidóság katasztrófájáról. Oda hatott, hogy megszűnjön a hisztériás és nem egyszer finnyáskodó menekülés a korral való találkozások elől.

Belevéste az izraeli ifjúság lelkébe, hogy történelemről van szó, amelyet nem lehet elszakítani csak azért, mert a gonosztevők erősebbek voltak, a zsidók pedig gyengék. Külön tájékoztató és felvilágosító kiadványok megjelenését szorgalmazta az izraeli ifjúság részére. Szoros kapcsolatot tartott a pedagógusokkal, akik tanítványaikat az ország legtávolabbi részéről is elhozzák, hogy lássák a hitleri kor borzalmairól szóló bűnjelket.

A szenvedő és harcoló európai zsidóság életét bemutatni az izraeli ifjúságnak — a Jád Vásém egyik fontos feladatának tartotta.

Ugyanakkor megszervezte és hivatalos szertartássá emelte a külföldi politikusok, államfők, írók, művészek, tudósok Jád Vásém-beli látogatását, a vértanúk emléke előtti tisztelgését. Méltóságteljessé tette ezt a szertartást az „Emlékezés termében”. Meghatódottan távozik el onnan minden lélek, aki emberien érez.

A külföldi látogatók ma már erkölcsi kötelességüknek érzik, hogy meggyűjtsák a vértanúk iránti tisztelői jelölül az örök lángot.

Az európai elpusztított zsidó hitközségek történetének megörökítése személyi ügye volt. Még akkor is ennek előrehaladása iránt érdeklődött, amikor a gyilkosokkal küzdött a halálos ágyon. Erkölcsi kötelességet érzett ennek az alkotásnak a megjelentetésével. Ez az első nemzeti szellemi mű, amely több ország hitközségeinek történetét héber és angol nyelven egységes elvi elgondolás, egyetemes zsidó szempontok szerint készíti elő.

Dr. Arje Leon Kubovi ifjúságától kezdve az izraeli nemzeti államért harcolt, mint pártpolitikus, mint a Zsidó Világkongresszus méltó képviselője, mint a kolostorokba került árva zsidó gyerekek kiszabadítója, mint hazájának diplomataja és a Jád Vásém élén, mint nemzeti érzésre nevelő intézmény szellemének a kialakítója. Életműve hozzátartozik az izraeli kultúrpolitikai tájhoz. Megművelte és virágzásnak indította. A nevelői elültetett fát az izraeli alkotók erejében kell keresni. Nem a kortársak, vagy az utókor, sajátmaga tett a leg többet neve megörökítésére.

többsége volt SS, SA, kelet-németországi és poroszországi aktív náci kiáltványban fordul Németország népéhez, amelyben hangsúlyozza, hogy a hitleri Németország még mindig szuverén állam és követeli, hogy Dönitz tengernagyot, Hitler utódját, ismerjék el a német állam elnökül.

Jellemző, hogy a megszálló hatalmak, kivéve a szovjet

Régi program — új köntösben

A párt vezetői, taktikai okoktól indítva, igyekeznek a közvélemény előtt tisztára mosni magukat szélsőjobboldali beállítottságuk alól. Több ízben is kijelentették, hogy „a párt nem antiszemita és kizárja tagjai közül azokat, akik antiszemita cselekedeteket hajtanak végre, avagy ilyen irányú kijelentéseket tesznek.” Ugyanakkor a párt aktivistái különböző gyűléseken, a kül- és belföldi lapoknak adott nyilatkozataiban, a televízióban, egyáltalán nem tesznek lakatot a szájukra.

— Nem engedélyezhető Németországban az elpusztított zsidók száma felőli bármilyen vita. Elérkezett az idő, hogy megállapítsuk ennek a számnak a történelmi alapokon nyugvó valóságát. (Dr. Karl Sihorsky, a hamburgi pártszervezet szóvivője.)

— A szövetségesek terrorlégitmadásainak áldozataul esett két és félmillió német éppen olyan embertelen körülmények között lelte halálát, mint a zsidók. Valamennyit egyformán sajnálom.

Hitlerjugend — Wikingjugend

Azt, hogy mennyire igaz volt a „Pravda”-nak, amikor a párt működésével és politikai sikereivel kapcsolatban megállapította, miszerint is „Hitler szelleme kísért Nyugat-Németországban”, mi sem bizonyítja jobban, mint

igazi vezetője, Adolf von Tadeu lett.

Az új politikai párt, melynek aktivitását Fritz Tielen egyedül nem képes finanszírozni, egész Nyugat-Németország területén „gyűjtőnapok” rendez, felhívással fordul a „nacionalista elvek megértő német közvéleményhez” és ilyen módon sikerül pénzügyi alapját biztosítania.

(Erich Kern, magasrangú pártfunkcionárius.)

— A ludwigsburgi „náci-bűnök központi vizsgáló intézete” szegényfolt a német nép arcán. (Dr. Karl Weinrebe, a párt képviselőjelöltje)

— Mindkét háborús fél követett el bűnöket. Nem keresztényi az egoldalú bosszúállás. (Franz Florian Winter, a párt bajorországi tagozatának elnöke, aki megkoszorúta a landsbergi fogházban kivégzett háborús bűnösök sírját.)

A nyilatkozatokra Fritz Tielen nagyiparos, a párt elnöke tette fel a koronát:

— Vessenek véget a háborús bűnösök pereinek és szüntessék meg a zsidóknak nyújtott kártérítések fizetését. (A „Der Spiegel”-nek adott nyilatkozatából.)

— Gondolja, Tielen úr, hogy Izrael zsidó Nemzetország? — kérdezte Tielen től a „Quick” munkatársa.

— Ha ilyen nyíltan teszi fel a kérdést, ugyanolyan nyíltsággal felelem: igen. — válaszolt a Nemzeti Demokrata Párt elnöke.

A Nemzeti Demokrata Párt szervezeti felépítése. Széleskörűen élesen nyilatkozik meg a náci és neofasiszták közötti azonosság a párt ifjúsági tagozatának a működésében. A párt ifjúsági tagozata, a „Wikingju-

gend” hangzatos elnevezést viseli és teljes egészében átvette a Hitlerjugend egyenruháját, jelvényeit, jelszavait, kiképzési módszereit. A „Wikingjugend” tagjai vesznek részt és irányítják, természetesen ez alkalommal egyenruha nélkül, a zsidó temetők meggyalázását, a zsidó templomok megszenteltetését és egyéb antiszemita kilengéseket.

A párt nem mulasztja el a „Wikingjugend” „ideológiai” kiképzését sem. Sejtgyűléseken, szervezeti gyűléseken, előadásokon ismertetik a nemzeti-szocialista állam létrejöttének és működésének „hiteles” történetét, rámutatnak a „német nép” ellen elkövetett méltatlanságokra”, hangsúlyozzák, hogy az „új német fiatalokra vár a történelmi elégtétel és rehabilitáció kiharcolása”.

Addig is, tréning gyanánt, horogkereszteket festenek a zsidó templomok falára, felidűlják a zsidó temetőket, ledöntik a náciáldozatok emlékére emelt emlékműveket.

Hitlerjugend — Wikingjugend.

Csak a név változott. A lényeg megmaradt.

1966 VI 17 Uj Kelet 9

HETVENÖTEZER

Írta: SALOM ÁLÉCHEM

Fordította: FRIED JÓZSEF

7.

— Hozzád jöttünk, rev Jákev-Joszl, mondják ők, halottuk rólad, hogy okos és bölcs ember vagy. Nehogy azt tételezd fel, hogy a legcsekélyebbet is akarunk tőled kérni a 75 ezerrel kapcsolatosan, amivel az Isten megajándékozott téged. Isten ments! Csupán azért jöttünk hozzád, hogy tanácsodat kikérjük és egy kicsit elbeszélgezzünk veled...

Hirtelen nyílik az ajtó és jön hozzám egy ember, furcsa nevű városból, amelynek nevét már elfelejtettem, távoli országból, ahol édesanyám sem járt soha, és leteszi csomagját!

- Sölem áléchem!
- Áléchem sölem! Honnan jössz?
- X városból. Te vagy reb Jákev-Joszl?
- Én vagyok Jákev-Joszl. Mi jót tudsz nekem mesélni?

— Te vagy hát az a reb Jákev-Joszl, aki 75 ezret nyert a sorshúzáson... Csak azért jöttem hozzád, hogy lássalak. Ugyanis nem szándékosan jöttem, hanem úgyis a városom keresztül utazom a munkára, halottam a 75 ezerről szóló hírt, hadd maradjak itt egy napra, hogy saját szememmel lássam azt a boldog embert, aki megnyerte a hetvenötezeret. Hetvenötezer, az nem csekélység!...

Te pedig mondd el mindenkinek a mesét Birnbaumról, hogy ő szereti az embereket, a fivérémről, akit Henichnek hívnak és a csont történetét, amely megakadt a torkodon. A gazdagról szóló történetet a csomagról, amit a hátán cipel. Az ügyvédéről, az ördögökről, rossz szellemekről és ártalmasokról! Bár úgy lássam a megváltást, mint ahogy jobb sorsban voltam, mielőtt nyertem, mint miután reámzúdult a 75 ezres nyeremény. Akkor nyugodtan életem és nem ismertem a harag fogalmát!

Megmondom neked őszintén, nem vagyok abban sem biztos, hogy az életem, nincs-e veszélyben. Néhány nappal ezelőtt megtörtént velem, a nagyvárosban jártam az ügyvédeknel, találkoztam egy emberrel, aki rábeszélte, hogy menjek hozzá egy teára. Megérkeztünk a lakására, amely Podolban van. Ez éjjeli történet, ott találtam még egy embert, egy kellemes, rokonszenves külsejű zsidót, nagy szakállal, ilt elmélyedve egy könyv felett. Sálommal üdvözölt engem. Cigaretta gyújtott, a lámpát eloltotta, mindhármán sötétben maradtunk... Mit szólsz ehhez a jelenethez?... Esküszöm, ha nem volna olyan késő és ha nem sietnél annyira, érdemes lenne meghallgatni ezt az esetet, amelyhez csatlakozik még egy történet, ahogy írva van: sebhely, tályog és kelevény a hátukon...

Hol is tartok? A történet végén. Valóban? Gondolod, hogy már elérkeztünk a végéhez? Várj egy kicsit, ne siess! Most vagyunk csak a történet elején, nemcsak az elején, hanem a lényeg kezdetén, amely minden rossznak volt a kiinduló pontja... Ki a bűnös mindebben? Csak én egyedül! Mi az én bűnöm? Hiszen én ember vagyok és nem Isten, az ember tévedhet. Ha a rendelet Istentől van, mit segíthet ezen egy gyarló halandó? Mert mivel vétkeztem én például, miután... De várj csak egy pillanattal! Inkább elmesélem neked lassan az egész esetet elejétől, ugyanis ez nem az első kezdet, hanem az utolsó kezdet, azaz: attól a kezdettől, amely neked végnak tűnik...

Miután az Isten megsegített bennünket, ha még emlékszel, elérkeztünk a megegyezéshez. Sok fáradozás és bosszúság után elosztottuk egymás között a nyeremény értékét. Magától értetődik, ez nem ment gyorsan, sokat vergődöttünk, fáradoztunk, mert a pap ellenszögült és azzal érvelt, hogy ő nem lát semmi jogcímét, hogy én és Birnbaum részesedjünk a pénzből, Henich fivérem úgy óhajtja, hogy bízzak az ő becsületességében és kövessem mindenben az ő utasításait. Birnbaum egyre csak az övét hajtogatja: ő nem akar semmit, csak az a kívánsága, emberek elé vigyük az ügyet, ítélkezzenek azok!...

Ekkor jötték a közvetítők, hogy egyezséget hozzanak létre, kezükbe vették az egész szerencsétlenséget, és nem hagyták abba, amíg be nem fejezték. Ugy határoztak — ha még emlékszel —, hogy négyen utazunk a városba, szabadítsuk fel a sorsjegyet a zárlat alól, vegyük fel az összeget és osszuk el egymás között, ahogy megállapodtunk: egy részt nekem, egy részt neked, — és béke Izraelre!

Hát nem így van rendjén? De mikor van ez így rendjén? Ha a sorsjegy a kezünkben van. De mit csináljunk, ha nincs sorsjegyünk? Hogyhogy nincs sorsjegyünk? A sorsjegy megvan, azonban emlékszel hol van, a bankban, szeggel van oderősítve, békében fekszik egy ládában, másnak a nevén és a sorsjegy mellett van még a bíróság letiltása. Próbáld meg tehát megszerezni azt a sorsjegyet! Mi a megoldás? Nincs más tennivalónk, mint feloldatni a bírósági letiltást. Ki az, aki erre hajlandó? Talán a pap? A pap azt felelte — ha még emlékszel —, hogy előbb garantáljuk neki a ré-

szét, írjuk át a sorsjegyet az ő nevére, akkor igyekeznünk fog az ügyet rendezni.

A látszat szerint, ez egyszer neki is igaza van. Azonban ki irassa át a sorsjegyet a pap nevére? A „gazdag”. Elmentünk hozzá, megkértük, hogy legyen szíves adja át a sorsjegyet s akkor végleg levehetjük napirendről az ügyet.

A gazdag azzal érvelt — ha még emlékszel —, „mi van veletek, hogy mind a nyugalmamra törtök? Miért terheltek meg a hátamat ilyen kellemetlen dologgal?” Neki is igaza van. Azt válaszoltuk: „Voltaképpen helyesen beszélsz, de mit csináljunk, ha nélkülöd nem lehet az ügyet elintézni.” Azt felelte: „Mi az én bűnöm? Akár feloldjátok a bírósági letiltást, akár nem, ez nem az én dolgom.”

Hol is tartok? Az ügy elintézésénél. Egyik ezt mondja, a másik ellenkező véleményen van, végül elhatároztuk, hogy beadvánnyal fordulunk a bírósághoz. Miután bíróság mellett döntöttünk, ügyvédekkel kell igénybevenni, ezért kénytelenek vagyunk a városba utazni.

Most az a kérdés: ki legyen az ügyvéd? Az egyik ezt ajánlja, a másik azt. Erre úgy határoztunk, hogy mindkettőt tanácsát kikérjük. Az egyik ügyvéd így érvel, a másik pont az ellenkező véleményen van. Elmentünk egy harmadik ügyvédhez, aki egy tollvonással megsemmisítette két kollégájának meggyőző erejű véleményét. Láttuk, hogy sehol sem tartunk, elmentünk hát a negyedik ügyvédhez.

Vajon szükséges-e megmagyaráznom, hogy milyenek az ügyvédek? Hiszen tudod, hogy az ügyvédek és az orvosok egy gyökérből származnak. Ezek csak azért vannak, hogy egymást rágják. Az egyik épít, a másik rombol. Az egyik mond valamit, a másik ellenkező véleményen van. Ha az egyik ügyvéd azt bizonygatja, hogy négyünknek kell perelni a bankot és a „gazdagot”, akik megtagadják a sorsjegy kiszolgáltatását, úgy tűnik, hogy ennek van értelme. Hát nem így van? Jön a másik ügyvéd és azt mondja, hogy csak ketten, Birnbaum és én pereljünk és csak a „gazdagot”, mert nem utasítja a bankot, hogy adja ki nekünk a sorsjegyet. Ugy néz ki, hogy ez is helyesen beszél. A harmadik ügyvéd így szól: Mi közöm van nekem a bankhoz? Csináltam vele üzletet? Ha perelni kell, akkor egyedül Birnbaum perelje és ne a bankot, hanem csak a „gazdagot” egyedül, mert mit vétett a bank. Birnbaum egyedül utasította a bankot, hogy vezesse át a sorsjegyet az ő számlájáról a „gazdagra”. Ez is érthető.

Hát nem így van? A negyedik ügyvéd úgy vélekedik, az ő egyenes észével, hogy se rá, se Birnbaumra nem tartozik a per, hanem a pap és Henich legyenek a felperesek. Hát nincs neki is igaza? Erre jön az ötödik ügyvéd egész új javaslattal: egyáltalán nem kell bírósághoz fordulni. Vizsgáljuk meg, hogyan került a sorsjegy a bankba a „gazdag” nevére? Birnbaum vitte oda. Kitől kapta Birnbaum ezt a sorsjegyet? Jákev-Joszlól, vagyis tőlem. Kitől kaptam én? Henichtől. Kitől kapta Henich? Kölcsön kapta, illetve megvette a paptól. Ő azt mondja, hogy megvette, a pap azt állítja, hogy kölcsönadta. Ez nem érdekel bennünket. Így tehát — mondja ő — jöjjön a pap és követelje a sorsjegyet Henichtől, ez pedig tőlem fogja követelni, én Birnbaumtól és Birnbaum kitől fogja kérni? Birnbaum a banktól hiszen a bank nem ismeri el Birnbaumot, hanem csak a „gazdagot”. Jöjjön Birnbaum és követelje a „gazdagtól”, a „gazdag” a banktól. A „gazdag” fél, mitől? Nem őt fogják perelni a bíróságon?

Erre is van jó tanács és segítség: nyugtázza Birnbaum a sorsjegyet a „gazdag”-nak, én Birnbaumnak, Henich nekem és a pap Henichnek. Hogy tetszik neked ez a gondolatmenet? Vajon van ennél jobb megoldás?

Találtunk még egy ügyvédet, aki okosabb volt az elsőnél és nehéz kérdést tett fel. Várj csak egy kicsit! Miért kell a sorsjegynek a végén fennakadni egyedül a papnál? Ki fogja nekünk garantálni — mondja ő —, hogy a háztető alatt nem bújt-e el még egy ember, aki holnap eljön hozzánk és hoz majd tanúkat, írásokat és követelni fogja a sorsjegyet. Adjátok ide a sorsjegyet! Mit fogunk neki válaszolni? Ugyanakkor követelheti tőlünk nemcsak a 75 ezret is! És kitől fogja követelni? A „gazdag”-tól, csakis tőle és nem mástól! A gazdagnak van elismervénye Birnbaumtól, Birnbaumnak tőlem, nekem Henichtől és Henichnek a paptól! Jöjjön tehát a „gazdag” — mondja az ügyvéd —, indíton pert Birnbaum ellen, Birnbaum ellenem, és Henich ellen, Henich pedig a pap ellen. Ez olyan körforgás, mint amilyen a Chádgádjában áll.

Ha így van, ügyünk ismét rosszul áll! Mit tegyünk hát? Nincs más megoldás, mint Kopernikovhoz menni és tőle a leghiresebb ügyvédhez.

Miért untassalak hosszú mesékkel? Igénybe vettük a város összes ügyvédjeit, szaladtunk egyiktől a másikig, megzavartuk a saját s az ő fejüket. Nincs számomra még egy ügyvédet, akarom mondani egy cigarettára való dohányod?

Hol is tartok? Az ügyvédeknel. Hát az Isten végre megszánt bennünket, az ügyvédek megegyeztek és ta-

láltak megoldást. Ez az ügyvédek ereje! Ezt tanácsolták: Birnbaum és én adjunk az állami közjegyző által hitelesített írást, hogy kettőnknek semmi követelése nincs a sorsjeggyel kapcsolatosan és hogy ezt a sorsjegyet Henich küldte nekem, amelyet kölcsön vett — illetve megvett — a paptól, abból a célból, hogy azt zálogba adjam és azt Birnbaumnál elzalogosítsam, amelyre kaptam tőle 200 rubelt.

Ez megfelelt tökéletesen az igazságnak, minden álnokság és ravaszkodás nélkül. Vajon van-e jobb és elfogadhatóbb elintézés, mint az igazságra támaszkodni? Senkinek közöllük ez nem is jutott eszébe!...

Azonban várj csak egy kicsit, még nem érkezünk el a befejezéshez. Hogyan? Hogy tehetünk mi ketten, Birnbaum és én olyasmit, amivel kardot adunk társaink kezébe, amellyel megölhetnek bennünket? És mi lesz a mi részesedésünkkel a nyereményből? Mit csinálunk mi akkor, ha ezek a társak a tarkójukat fogják mutatni és nem az arcukat? Vajon bizhatom-e fivérem becsületességében és a pap hűségében?

És ha azt fogod kérdezni: Hiszen írásbeli megállapodás jött létre közöttünk és ittunk is egymás egészségére? Mit segít ez rajtunk? Egy ív papír értéke egy kopek, az ital sem bizonyíték. Egy ember íhat baráti társaságban, amennyit csak akar, főleg, ha előtte áll a bor...

Ezek után, mit követelhetünk mi ketten, Birnbaum és én? Jótállást kérünk, hogy megkapjuk a nekünk járó részt. Erre kitört a nagy botrány. Jótállást? Miért adjunk nekik jótállást? Nem elég, hogy hozzájutnak minden jog nélkül pénzhez, még jótállást is kérnek tőlünk? Magától értetődik, hogy ezek a szavak mélyen a szívébe hatoltak. Hát ez is lehetséges? Ez a hála a mi becsületességünkért és jószágunkért? Ezek aztán haláltáncok! Ti semmibe sem veszitek a mi nagylelkűségünket, hiszen módunkban lett volna eltitkolni az egész ügyet. Mi ezt nem tettük és ti még panaszkodtok ránk?

— Ez azt jelenti, hogy ti fizetséget kértek a becsületesség és egyenes gondolkodástokért, de rész az nektek nem jár — így beszél Henich.

Erre tűzbe jöttem és duplán viszonztam ezt az erkölcsi prédikációt. Ő sem hallgatott.

A végén úgy határoztak, hogy mégis adnak jótállást. Milyen jellegű legyen ez a jótállás? Elismervény? Magát az elismervényt is zsírálni kell. Váltók? Kár a papírért. Akkor mi?

— Képzem, ahogy az én nagyanyám mondta, nyugodjék békében — ajánlottam.

Azonban, hol vehetnek készpénzt, ha ilyen se nem látható, se nem található az egész határban? Erre én azt mondtam:

— Amíg nem kapjuk meg a jótállást, nem írom alá a nevemet!

— De milyen jótállást akarsz te?

— Minden létező kezességet, csak hogy biztosítsatok a részemet, nehogy azután az emberek kinevessenek és azt mondják, Jákev-Joszl kiesett tisztán a 75 ezerről!

Idáig tart az első hákafé. A szomszédom, Birnbaum ismét visszatért a rögeszméjéhez: Emberek!... Azt mondja, mivel ő saját aláírásával ellátott, végleges érvényű okmányt adott ki, azt kívánja, először vigyük az ügyet emberek elé. Hadd döntsenek közöttünk az emberek! Amint ők döntenek, úgy lesz...

— Ismét emberek? — mondom én. — Már egyszer megállapodtunk és befejeztük ezt az ügyet. Mit akarsz most megint az emberekkel?

— Azért kívánom, hogy az emberek foglalkozzanak behatóan az ügygel, hátha ők ki fogják deríteni, hogy nekem semmi követelése és semmi részem az ügygel kapcsolatosan nincs. Miért fogadjak el jogtalanul pénzt?

Én kezességről beszélek, ő pedig emberekről?

— A jótállás — mondja ő — ezután fog következni. Amíg megkapjuk a kezességet, hadd hívjuk az embereket és kérdezzük meg őket.

— Ismét az embereket? Akarod zaklatni — mondom én. — Hagyjuk őket! Foglalkozunk inkább a kezesség kérdésével, ez fontosabb.

Hol is tartok? A kezességről. Ugy határoztam, hogy nem mozdulok el a helyemről, amíg nem kapom meg a kívánt kezességet. Akkor mindnyájan szövetségbe léptünk, amely olyan erős volt, hogy azt egykönnyen felbontani nem lehetett. Legírta és aláírta mindenki a kötelezvényét a közjegyző előtt és továbbítottuk az összes okmányokat a megfelelő helyre.

Ismét megkezdődött a kopogtatást az ügyvédek ajtaján, kötelezvényeket aláírni, hetenként utaztunk a városba, költségeket csináltunk, poloskákka aludtunk, kétéves tisztaságú ételt ettünk a vendéglőben, izadtunk, eltikkadtunk a nyári melegben, lábainkat lejárta az utcák kövezetén.

És mindez a 75 ezer miatt! Ha a zsebemben lett volna már a 75 ezer, hallgattam volna. A feleségem azt szokta mondani:

— Felébredéskor, ha egy kopek is van a zsebemben, az biztos hogy megvan, ha álomban látsz egy rubelt, az csak álom... A te 75 ezred már 75 ezerszer megebezte a szívemet. Lemondok erről a nagy boldogságról. Mi hasznom van ebből?

— Ugyan, Cipora, te úgy beszélsz, mint a többi asszony — nyugtattam meg.

(Folytatása következik)

* SZÍNHÁZ

ZENÉ

FIATAL

Feri, a Rosenfeld, nekem egyszer egy kúst, aki keresztbete bakkal ül lesben, mint dász, — fülei hegyesre va merednek a lev vagy mint egy antenn ja fel áldozatának apró kikiklását, s hog tán éles tollával fel colja a jobb sorsra mest.

Amint a 15—16 éves Adni. Emma Go táhiványának bemut zongoraestjét hallgat ZOA-ban, ez a szelleme jutott eszembe és ó tam tőle, hogy lábam reszbe rakjam, vagy fülemet a kellenél é hegyezzem... Mer sze, minden okom me volna rá: hatalmas a ban az ifju debütáns zatos vita-témát szott az esztétáknak...

Dániel Adni ragyog gorista-adottságokkal megáldva: ujjtechniká is feltűnően fejlett, mos a bravurra, de tése még kemény szinte nyers. Erős bel csatolokat árul el a adott művekkel, leg sabbakat a nagy Ra szvithez, lazábbakat hoven Es-Dur szonát

Évadzárás

Kivételesen szép és dag szezonot zárt le baton este a tel-aviv zeum, melynek lelkes nő zenei vezetője, Mehler kül-és belföld vészek díszes sorozat tette fel ebben az int gyon hangulatos, f nyekkel övezett ter. Bár a klasszikus é klasszikus zene ura műsorokat, gyakran kozhattunk korszerű kel, amelyek iránt a ég érdeklődése örve sen növekszik. Hires szek, akiket nem a monia szerződötett, akik nem a nagy „bi kedvéért, hanem csak zikálni és bemutat jöttek hozzánk, ép örömmel léptek fel zumban, mint hazai zazene-együttesek, szolistáink.

Mit taná

Sophia Loren, reklámfényképészel rikai szövetsége „ leggyönyörűbb szí jének” nevezett ajánlja asszonytán hogy „a férfi el hase leplezzék le kat egyszerre és egészében.”

A díjkiosztási i lyen Sophia öt kus tanácsal szo tetszeni kívánó (és melyik nő nem tetszeni?)

1. Minden nőn akár idős, akár fi van vaiani testi lelki vonása, am férfiak vonzónak. A nő köte hogy ápolja és, ar re csak tőle telik letesítse eme von 2. Öltözködjön ten és használja val a kozmetikai ket. A divatos a kozmetika ideig felkeltheti a fé deklódását, de alig rantálják a férfi tartását.

3. A nő csodaf a férfi képzelőeré viseljen olyan r amelyek tulsokat fel. Nyujtson le get, hogy képz

ZENEÉLET

FIATAL ZONGORISTA

Feri, a Rosenfeld, rajzolt nekem egyszer egy kritikust, aki keresztbetett lábakkal ül lebes, mint a vadász, — fülei hegyesre nyúlva, merednek a levegőbe, hogy mint egy antenna fogja fel áldozatának minden apró kisiklását, s hogy aztán az esztétáknak... Amint a 15-16 éves Dániel Adni, Emma Gorochov tanítványának bemutatkozó zongoraszerejét hallgattam a ZOA-ban, ez a szellemes rajz jutott eszembe és óvakodtam tőle, hogy lábamat kerestem benne, vagy hogy fülemet a keltetnél élesebbre hegyezzem... Mert persze, minden okom meg lett volna rá: hatalmas műsorában az ifjú debütáns sorozatos vita-témát szolgáltatott az esztétáknak...

Dániel Adni ragyogó zongorista-adottságokkal van megáldva: ujjtechnikája már a feltűnően fejlett, hajlamos a bravúrba, de billentése még kemény, olykor szinte nyers. Erős belső kapcsolatok árul el az előadott művekkel, legszorosabbakat a nagy Rameauszvithez, lazábbakat Beethoven Es-Dur szonátájához

(Op. 31. No. 3), a Bartok-szvithez, Schumann Fasching schwankjához, a szekszepilmentesen játszott négy Blueshez Coplandtól és Jicchák Edell izraeli táncához. Ezek a belső vonatkozások semmiképpen csak eltanultak, hanem kétségtelenül veleszületett zenei ösztöneik javára is írhatóak. — Mindent elnagyol, elsiet, nem is mindent ért meg, amit már megérezett, — játéka kamaszosan szögletes és gyakran hebehurgya.

Es miután így lehoradtam, mint egy kisdíákot, biztos vagyok benne, hogy a koncert-dobogón fogja összes mostani hibáit, szögleteit, kamaszkodását levetni és kiviágoztatni mindazt, ami most még bogáncs és tövisek közé bújtatva húzódik meg színes előadásának hátterében. A mai tudomány állása mellett a tudósképések kiszámítani egy rakéta útját a Holiba, vagy a világűrbe. Egy ilyesfajta rakétaát azonban, mint a mi Adnink, lehetetlen pontosan előrerajzolni. De, hogy hivatása van a zene, a zongora terén, azt kétségtelenül tette bemutatkozó hangversenyén.

Évadzárás a tel-avivi Múzeumban

Kivételesen szép és gazdag szezonot zárt le szombaton este a tel-avivi Múzeum, melynek tanácsos, kitűnő zenei vezetője, Chájim Meher kul- és beföldi művészek díszes sorozatát léptette fel ebben az intím, nagyon hangulatos, festményekkel övezett teremben. Bár a klasszikus és preklasszikus zene uraita a műsorokat, gyakran találkoztunk klasszikus művekkel, amelyek iránt a közönség érdeklődése öröndetesen növekszik. Híres művészek, akiket nem a Filharmonia szerződöttetett, tehát, akik nem a nagy „bisznisz” kedvéért, hanem csak muzsikálni és bemutatkozni jöttek hozzánk, ép oly örömmel léptek fel a Múzeumban, mint hazai kamarazene-együttesek, vagy szolistaik.

Chájim Meher gondoskodott a magas színvonalról, kiválasztásuknál. 30-ik évadát zárta szombaton este a Múzeum, melyben ezidén 34 koncert zajlott le, túlnyomóan kamarazene. Elit közönsége volt, s közéje számított a lépcsőn gubbasztó fiatalok is, akiket a Bach-estek jobban vonzottak, mint a tnuá, vagy a mászókák, és akiket nagyobb örömmel láttak itt, mint a Héjchál Hátárbut dívatbemutató közönségét... Az évadzáró hangversenyen Jákob Snir és nézzük el „pour le merite” neki ezt a kis sznobizmust: „Capella Israeliensis Pro Musica Antiqua” néven szereplő együttese ismételte meg nagyszerű, itt már méltottat műsorát. Az összes közreműködők: Rina Feinger (szop-

rán), Eliezra Eig (alt), Avigdor Pelleg (tenor), valamint a régi hangszereket kezelő J. Snir, Aja Goldhammer, M. Szurovics, Rachel Kirstein nagy odaadással és tudással látták el feladatukat, s az első esthez hasonló meleg fogadtatásban részesültek.

IZRAÉLI HANGLEMEZEK

A már néhány éve nagy sikerrel működő, CBS Records (Israel) Ltd. mellett, mely a COLUMBIA amerikai lemezvállalat felvételeit high fidelity-kiadásban másolja és presei itthon, nemrégiben egy másik hazai vállalat kezdte meg tevékenységét „Eastronics” név alatt, az RCA Victor vállalat izraeli stúdiója- és kiadójaként. Mindkét vállalat, a régi és az új egy-egy lemezre küldte be megbeszélésre, mintákat, semmiképpen sem „érték nélkül”.

Glenn Gouldtól, az izraeli CBS-Columbia tekintélyes sorozatot adott ki, kitűnő kivitelben: a Bach-sorozat nyolc lemeze felőli, felülmulhatatlanul előadott Goldberg-variációit, a „Wohltemperiertes Klavier”, 1. kötetét, — az invenciók, koncertek s partiták egy részét, valamint orgonára a „Kunst der Fuge” kilenc fugáját. A Beethoven-sorozatban az 1. és 2. zongoraverseny, valamint számos szonáta, köztük a három utolsó foglal helyet. Minden bizonyítást nyújtja a sorozat, és a CBS-Israel átveszi ennek a genialis fiatal művészek többi lemezfelvételét is, (izraeli kiadásban).

Számunkra azonban még sokkal fontosabb a nemrégiben megindult új vállalat, „Eastronics” néven a RVA védőszárnyai alatt, mert nemcsak a stúdiófelvételek történnek Izraelben, de a hazai szerzők kamarazenei műveit szorozatosan számdéksziki kiadni és világszerte terjeszteni. Az első lemez „Mono TD-1001” számmal „Tehilim” című (1964) kuartettjét és a második oldalon József Kaminszki 1945-ben írott művét tartalmazza, az Uj Izraeli Vonósnyeg (Alexander Tal, Mordecháj Yuval, Zeév Steinberg és Jákov Menze) kitűnő előadásában.

Pártos Ödön „Zsoltárok” című négyese már a 12 hang jegyű u. n. dodekafon irányú követi. Ez a harmonikus

rendszer a hallgató számára teljesen lényegtelen, mert egyedül a kidolgozás módja a döntő tényező. Pártos az 1. tételben erősen emocionális zenét ír, szinte szenvedélyes felfelémozgásokkal, más részt, a 2-ik, áhitatosan szól társzerű tételben, — melyben az orientális deklamációk legerősebben jut kifejezésre, — őszinte elmélyedéssel. Szünetelő, emóció és áhitat nem zárja ki a „cselekmény” megtorpanását, a szövegvezetés megőrzését. Azo: a gátlások, melyek az impozáns tudással rendelkező szerző írását fékezik, a legkevésbé a négyes harmadik lendületes tételében észlelhetők, melynek erőteljes kidolgozása, dallamszövege a legegységesebb és a legtöretlenebb. Az új izraeli zene értékes terméke. — Feltűnő hibája a felvételnek, hogy a hegedű magas fekvésben élesen szól, és hogy akusztikusan nincs kellőképpen kiegyensúlyozva. De az Uj Izraeli Vonósnyeg előadása magas művészi fokon áll.

József Kaminszki 20 évvel korábban keletkezett vonósnyegese természetesen más világból szól hozzánk. Sokkal közvetlenebb a nyelvezete, nem vet fel megoldatlan problémákat, mint a társmű, — bár fajsúlyos könnyebb és népszerűbb. Kaminszki jó keleti-zsidó humora a második tétel változataiban ép oly kevésen nyilatkozik meg, mint a Prokofieffet mellreszívó táncszerűen ritmizált zárótételben, melyből szinte a ferencjósokai idők bécsi kedélye látszik késői vándor-madárként felrepülni... Az előadás, kivétel, fenti megszorításokkal, kitűnő.

Az izraeli zene két egyetemes távoleső területét képviseli ez a nemzetközi érdeklődésre számított lemez, amelynek fedőlapját Johanan Böhm megrendítően felületes kommentárja ékelteleníti. — Mié? nem a szerzőkkel magukkal íratva a vállalat az analíziseket?

DORÁTI ANTAL HANGLEMEZEI

Doráti Antal karmester, az elmúlt hetekben vette át Párizsban a „Grand Prix International du Disque 1966”, az ideai hanglemeszagydíját, a BBC-zenekarral felvett Barokk „Csodálatos mandarin”-jét. Mint a BBC-tudósítás közli, a kiváló karmester délelőtt fél 11-kor érkezett Párisba a díj átvételére és egy órával az ünnepség után már visszarepült Londonba, hogy az ottani Filharmonikus Zenekar az esti hangversenyét vezényelje. — Mint arról nemrégiben megemlékeztünk, Amerikában a Doráti-

lemezek a bestellerek élén haladnak... *

Hogy még egy hozzánk közelálló karmesterről számoljunk be: Kertész István a londoni Szimfonikus Zenekarral turnézva (30.000 mérföldet járva be, írja az amerikai sajtó) a new-yorki Carnegie Hallban adott hangversenyeivel óriási sikert aratott.

Pataki László

222042

telefonszámon felvilágosítást kaphat minden üdülési lehetőségről és helyet rendelhet az Önnek megfelelő üdülőben, vagy szállodában, minden felülfizetés nélkül.

„KAL” Ltd., vállalat
Helyrendelés üdülőben és szállodákban, az egész országban.
Tel-Aviv, Gordon-u. 28.

MOST A SHERATON VARÁZS SZÖNYEG B A R J A B A N : TRIO ATHENEE

KAER EGY PERCRE? NÉZZE MEG KIRAKATOMAT!

HESIL SCHWARTZ KALAPSZAKÜZLET.

TEL-AVIV, NACHLAT BENJAMIN-U. 40

Tisztítás TELEFON: 53309 Javitás

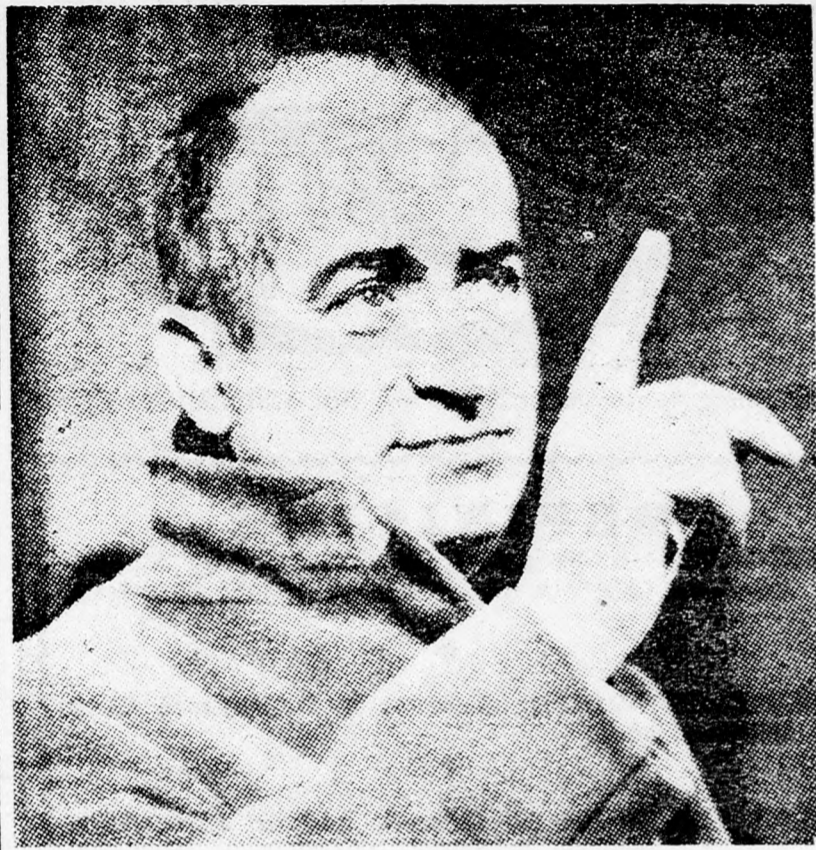
HETI FILMLEVEL.

A RENDŐROK NEW-YORKBAN — Ofir mozi

Igen kedves, sikeres film volt a St-Tropezi rendőrökről szóló komédia. A közönség megszerette ezeket a rendőröket, akik ezáltal felkerekedtek, hogy egy rendőrségi kongresszus meghívottjaként New-Yorkba érkezzenek. A derék francia rendőrök leirhatatlan viszontagságokon mennek keresztül az Ujvilágban, sőt már a hajón is.

Nem győzte volna a forgatókönyv szulával, ha csak az adandó, a lehetséges bonyodalmakat találja a nagyzéremű közönség elé, hanem ahhoz a cselofogáshoz

kat nevet még az elkoptott trükkökön is. amelyeket felfrissítve, modernizálva nyujtanak át a részére. És nagyon szereti a néző a film főhősét, Louis de Funest, ezt az alacsony termetű, tipikus franciát, aki ósz fejjel, megráncosodva került a reflektorfénybe, aki évtizedeken át csak névtelen epizodista volt és most, néhány éve került az élvonalba. Nagyszerű komikus, a legjobbak erejével rendelkezik. Ugyanugy, mint nagy társai ügyefogyott, ostoba, a legképtelenebb dolgokat természetesnek és

folyamodtak, hogy a rendőrmester leánya felszökik a hajóra, potyautasként, az apja tudta és beleegyezése nélkül és minduntalanul feltűnik a láthatáron, de amikor elérhető közelségbe kerül, eltűnik. Szegény rendőrmester azt hiszi, hogy a képelet játéka mindaz, ami vele történik, a pszichiatérhez is fordul és fantasztikus bonyodalmakba kerül. Sok-sok deris perccel szerez a nézőseregnek, amely már első ilyen filmjében a szívébe zárta őt.

A burleszk műfajának felbresztésért folyik a harc néhány éve. A filmgyártás nem akar lemondani erről a műfajról, amelyet két évtizeden át színeteltetett és amely egykoron annyi pénzt és sikert hozott. Amde a nagyközönség, valljuk be őszintén, leszokott a burleszkről és csak a rendkívüli az, amelyet bizalmával kitüntet. E fenti film nem tartozik a rendkívüliek közé, bár tengernyi ötlet rakézik és egy-egy jelenete egészen kitűnő. Gondolunk a West Side Story parodiájára és még egy két betétszerű részre.

A nézősereg sokat kap, jól szórakozik és hangosa-

a legtermészetesebbeket képtelenség találja. Meg van a kulcsa az emberekhez, szívből nevetünk rajta, bár olykor azzal gyanúsítjuk, hogy átlát a saját ötletein és inkább hagyományokat követ, mint újat alkot.

A többiek is nagyszerűek, valamennyi francia, illetve St-Tropezi rendőr, mindegyik igazi francia és jellegzetesen vidéki. Rosszul érzik magukat abban a nagy Amerikában, a honi ételek után vágyódnak és kíváncsiak asszonyaik, nyugodt életük után. A kirándulás a nagyvilágba nem teszi őket mindentudóvá, megmaradnak annak, akik voltak.

Mindent összegezve: sokat mulat a közönség, amely szabályos, jól megmunkált burleszket kap. Nem túl magasrendű burleszket, nem hasonlít a Jaques Tati féle játékokhoz, nincsenek gondolati elemei, sápadtak a szatíra eszközei. De mulatós, kedves. Két felszabadult vidám óra és utána nyomban elfelejt az ember mindazt, amit látott. Mint-ha egy kellemes, rózsaszínű álom permete hullott volna ránk.

A DINAMIT AKCIÓ — Tamar mozi

Roger Hanin egyike az ifjúság kedvenceinek. Erőteljesen az. Ez a marokkói származású, állítólag zsidó fiatalember rendkívüli testi erővel rendelkezik, éveken át szabadstílusú birkozó bajnok volt. Nos, amolyan James Bond féle szerepet játszik. „Tigris” néven a francia biztonsági szolgálat embere, aki gyarmati cselszövéseket, összeesküvéseket, népeleves forradalmakat leplez le és ezer veszéllyel száll szembe, amelyeken győzedelmeskedik. Száz golyó süvit körülötte, lasszót vetnek a nyakába, késeket dobálnak fejeje, a pusztító eszközök minden létező fajtájával kívánják vért ontani, de ő minden helyzetben győzedelmeskedik, legfeljebb nyolc napon belüli sérüléseket szenved.

Jó dolog ezt nézni, a gyenge izomzatú, serdülőben lévő, vagy már serdült ifjalknak, akik csodálják őt és az izmait a maguk karjára, vállára képzelve, egygyé válnak hőszükkel.

Bármilyen szövevényes, nyakatekert, sokszor hajánál előráncigált a film története, minden azt a célt szolgálja, hogy „Tigris” minél nagyobb veszedelemben kerüljön, minél több emberrel kelljen szembezállnia eszével és erejével és a nagy közönség élvezhesse a vad, szilaj verekedéseket, kiélhesse agressziós ösztöneit.

A maga műfajában jó osztályzatot érdemlő film. A közönség tolong hozzá.

Zoltán Dezső

1966 VI 17 Uj Kelet 11

Mit tanácsol Sophia Loren a nőknek

Sophia Loren, akit a reklámfényképek amerikai szövetsége „a világ leggyönyörűbb színésznőjének” nevezett ki, azt ajánlja asszonytársainak, hogy „a férfi előtt sohasse leplezzék le magukat egyszerűen és teljes egyszerűen.”

A díjkiosztási ünnepélyen Sophia őt praktikus tanácsal szolgált a tetszeni kívánó nőknek (és melyik nő nem kíván tetszeni?).

1. Minden nőnek — akár idős, akár fiatal — van valami testi vagy lelki vonása, amelyet a férfiak vonzóknak találnak. A nő kötelessége, hogy ápolja és, amennyire csak tőle telik, tökéletesítse eme vonásait.

2. Öltözködjön diszkrét és használja módjával a kozmetikai szereket. A divatos uha és a kozmetika ideiglenesen felkeltheti a férfi érdeklődését, de aligha garantálják a férfi megtartását.

3. A nő csodafegyvere a férfi képzelőereje. Ne viseljen olyan ruhákat, amelyek tulsokat fednek fel. Nyujtson lehetőséget, hogy képzeletével

olyan nő formáljon magából, amilyenre ő vágyakozik.

4. A szépség jó ütőkártya, de nem biztosítja okvetlenül a járszma megnyerését. A kellemes külső még nem azonos a sex appeal-lel. A világ némely legkívánatosabb asszonya csak egészen mindennapos külsejével rendelkezik. A döntő különbség — a vonzó egyéniség. Ereztesse a férfivel, hogy férfi s akkor úgy fog bánni önnel, mint ahogy egy nővel bánni kell.

5. A szépség valójában egy misztikus adottság, amely teljesen a férfi egyéni elképzelésé alá van rendelve. A nő legvonzóbb tulajdonsága az a szerencse, ha változatos egyéniséggel rendelkezik. Sohasse leplezze le egyszerre „egész lényét” egy férfi előtt. Tartogasson számára mindig egy kis meglepetést — hadd találgasson, hadd kutassa a maga „igazi énjét”. Minden férfit az orránál fogva vezethet, mindaddig, amíg a férfinak megmarad az illuziója, hogy ő vezeti magát.

tanácsol... egyező által követelése ezt a sors... on vett... hogy azt... logosítsam... minden ál... jobb és el... maszkodni?... rkeztünk el... mi ketten... nk társaink... s mi lesz a... s nálunk mi... ák mutatni... rem becsü... eli megáll... más egész... értéke egy... ihat baráti... a előtte áll... Birnbaum... nekünk járó... ? Miért ad... utnak min... ek tőlünk?!... élyen a szí... hála a mi... ztán hálát... lelkőségün... az egész... dtok ránk?... ek a becsü... az nektek... ezt az er... ak jótállást... rvény? Ma... Kár a pa... ondta, nyu... en se nem... ? Erre én... m írom alá... ziztosítsátok... vessenek és... 75 ezerből!... n, Birnbaum... ek!... Azt... végleges ér... r vigyék az... űnk az em... Már egyszer... Mit akarsz... galkozzanak... éríteni, hogy... az ügyel... jogtalanul... ekről?... következni... az embere... — mondom... a kezesség... roztam, hogy... kapom meg... vésébe lép... könnyen fel... mindenki a kö... uk az összes... yvédek ajta... zaggattunk a... al adtunk... en, izadtunk... lejártuk az... ebemben lett... eleségem azt... a zsebedben... gy rubelt, az... r megsebezte... ogságról. Mi... a többi asz...

NEVET A VILÁG

Nagyon megviseltnek látszol, hol züllöttél az éjjel?

DEFINICIÓK

OPTIMISTA: Az az ember, aki azt hiszi, hogy a pálinkás üveg félig van tele, miközben az már félig üres.

AMBULANSZ-KOCSI: Atmenet a versenyautó és a tolokocsi közt.

EBÉD UTAN: Az az időpont, amikor ráébredünk, milyen felesleges dolgokkal töltöttük a délelőttöt.

BATOR ASSZONY

Egy há-aspár betér a fogorvos rendelőjébe. A nő ezt mondja:
— Foghúzás lesz doktor úr. De érzéstelenítésre nincs szükség, mert nagyon sietünk és fontos, hogy ott legyünk, ahová mennünk kell.
A doktor meglepetéssel mondja:
— Micsoda bátor asszony! — Mindig ilyen voltam — mondja az asszony egy kis büszkeséggel.
— No akkor lássunk neki — mondja a fogorvos.
— Lássunk neki — feleli az asszony, majd nagy erélyvel a férjéhez fordul:
— Hugo, ülj be a székbe és nyisd ki a száját.

IGAZOLTA MAGAT

A moziban délelőtti előadáson a jegyszédő megkérdez egy kislejtőt:
— Tulajdonképpen, miért nem vagy te az iskolában?
A gyermek flegmán felelt:
— Ez rendben van. Skarlátom van...

VALLOMÁS

A hatalmas sejk összehívja összes háremhölgyét és megtört hangon a következő vallomást teszi:
— Rossz hírem van a számotokra. Őszintén és férfiasan bevallom, hogy beleszerettem egy másik hárembe.
*
EGY ÖNERZETES FÉRFI
A fiatal asszonyka nagy keserőséggel mondja férjének:
— Nézd, én végeredményben szégyellem magamat miattad. Így mi nem élhetünk. Nem akarsz dolgozni, mindent a családomtól vársz. Az anyám fizeti a lakbért, Berta néni veszi nekünk a ruhaféléket, Sári néni fizeti a fűszerest, Margit néni adja a zsebpénzt. Így em lehet élni, így nem tudunk előrehaladni.
Felháborodással feleli az ifjú férj:
— Hogyan tudjak előrehaladni, mindaddig míg van két olyan nagynénid, aki egy vasat sem ad?

Jó gondolat volt az ebéddel vitetni a hozzávaló sört.

MILYEN IGAZA VOLT

A hajó felrobban és elszüljed a tenger közepén. Az utasok hajóroncsokba kapaszkodva usznak a vizen. Agazdag, de nagyon takarékos ember ezt mondja a mellette uszó feleségének:
— Még jó, hogy nem hallgattam rád, és nem vettem elsőosztályú jegyet...

A KIVÁNSÁG

Két gyermekkori barát évtizedek után találkozik. Kérdi az egyik:
— És mond, öregem, gyermekkori álmaid megvalósultak?
— Nem mind. De egy igen.
— Melyik volt az?
— Az anyámnak volt egy rossz szokása. Mindig belecsimpáskodott a hajamba és kegyetlenül cibálta. Akkor azt kívántam, bár lennék kopasz...

AZ ELSŐ FIU

Nyolc lány után megszületik egy kisfiú. Az apa mámoros a boldogságtól, fel és alá fut a születést folyosóján. Jönnek a barátai.
— Fiú, fiú! — újságolja. Kérdi az egyik:
— Szép a kisfiú?
Az apa egy percre meghökken:
— Tulajdonképpen még az arcát nem is néztem!

BIZTOS JEL

A fiatalember siet fel a lépcsőn és szembejön vele szívszerelmének az öccse. Kérdi az ifju:
— Vera tudja, hogy jö-vők?
— Igen — feleli a gyerek.
— Honnan tudod?
— Mert tíz perccel ez-előtt elment.

Hányszor figyelmeztesselek, hogy a másik gomb az öngyújtó.

ART BUCHWALD:

Béke-besz a tőzsdén

WASHINGTON. — „Uj béketapogatózások hírére áruhanások a tőzsdén” (fej-cím a Washington Postban).
Mint olyasvalaki, aki mindennap izgalommal követi a tőzsde hullámzásait, rendkívül ideges lettem, amikor olvastam, hogy a hanoi-i béketapogatózások áhírére milyen lezuhantak az árfolyamok a Wall Streeten. En éppoly békepárti vagyok, mint bárki más ebben az országban, de ha az komolyan ártalmas hatással van a tőzsdére, akkor úgy hiszem, jobb ha alaposan meggondoljuk mielőtt bármiféle tárgyalásokba kezdenénk.
Abban a pillanatban, amint elolvastam a sztorit, felhívtam a tőzsdeügynököt és megkérdeztem, mit jelent a hanoi-i béketapogatózás privát értékpapír-állományom szempontjából.
— Nyugi — mondotta. — Egy kis pánik az egész. Ertesztülünk szerint a béke még messze van, de az emberek már megrémültek.
— Hála Istennek, hogy csak rémhír — mondottam. — Gyűlölnék mindent, ami beleavatkozik a befektésembe.
— Nem hibáztatom — mon-dotta. — Elvégre nem beszéltem volna rá a hadügyi értekpapírokra, ha egy pillanatra is úgy gondoltam volna, hogy a legcsekélyebb esély van a megegyezésre Vietnámban.
— Még valamit, ha már itt tartunk. Oroszország épen javasolta, hogy internacjonalizáljuk a Holdat. Nekem úgy tűnik, hogy ez egy békegesztus. Talán mégis jobb lenne, ha eladnám a papírjaimat?
— Nem vagyok biztos benne. Másnap Oroszország figyelmeztetett bennünket, hogy el a kezekkel Kubától. I gőbb ideje volt, mert ez a Hold-biznisz valóságos ki-árusítási pánikot idézett volna elő.
— Hát, ha tudni akarja a véleményemet, az oroszok át-voztattam engedékenyek az utóbbi időben és ez agyálta-lán nem tesz jót a papírállományomnak.

KIEGYEZÉS

— Doktor úr — panaszo-lja a széplány — olyasmit tettem, ami miatt lelkiismeretfordulásom van.
— Adok magának valami-gyógyszert, ami meg-erősíti az akaraterejét, hogy máskor ne kövessen el ilyen hibát — mondja az orvos.
A szép lány egy pillanatra elmereng, majd ezt mondja:
— Inkább valami olyasmit adjon, ami elaltatja a lelki-ismeretemet.

LOGIKUS

Egy utcalány gyermeket szül és utána elmegy a Nemzeti Biztosítóhoz szülési segélyért. A tisztviselő ezt mondja neki:
— Rossz helyen jár. Men-jen a munkabaleseti osztálya.

A SÜRGÖNY

A haifai férfi Tel-Aviv-ban próbálkozik állászer-zéssel. Egész napi hiábavaló futkozás után hazatér roko-nához, akinél tartózkodik és ott sürgöny várja, a fe-léségtől, aki értesíti, hogy négyes ikreket szült.
Reggel, mielőtt hazautazik megegyezésre megy a munkaközvetítőhöz és kétségbe-eséssel követel munkát:
Kérdi a tisztviselő:
— Tud teherautót vezet-ni?
— Nem tudok.
— Van gyakorlatod kiszol-gálásban?
— Nincsen.
— Tulajdonképpen mihez ért?
— Mihez? Itt van, olvas-sa el a saját szemével, itt a sürgöny...

MEGNYUGTATO

Kijön a műtőből a főnövér és meglehetősen aggódó az ábrázata. Az ideges atya, a-kinek már kilenc lánya van, félve kérdi tőle:
— Mondja meg bátran, megint lány?
— Csak az egyik — feleli a főnövér. — A másik kettő fiú.

BEKÜLDÖTT VICCEK

LABFAJAS
— Doktor úr, nagyon fáj a jobb lábam.
— Ez már sajnos az öreg-ségtől van.
— De a ballábam nem fáj, pedig egyidős a másikkal.

BOSSZU

Mórickát nagyon megveri a papája.
A gyerek ezzel fenyegeti meg az apját:
— Jól van. Megvertél. De-tudd meg, hogy ezt meg-bosszulom. Mégpedig a te unokádon.

A FUSZERESEK

A bolondokházában két ápolót kiengednek azzal, hogy gyógyultak. Mennek az uton és mondja az egyik:
— Csak tudnám miből fo-gok megélni.
— Ne búsulj komám, ne-kem van pénzem, nyitunk egy fűszerüzletet. Te leszel a vevő, én a kereskedő.
— Jó, akkor én leszek a vevő. Bejövök és kérek egy liter krumplit.
— Liter krumplit? Bolond vagy? Majd én leszek a ve-vő. Bejövök és mondom, ké-rek egy kiló krumplit. Te pedig megkérdezed: urasá-god hozott magával üveget?

APRÓ BOLCSÉSSÉGEK

Fiatalkorú bűnözők születt egyetlen tudós se képes meggyőzni arról, hogy tulaj-donságok öröklődnek.
A történelemnek történel-mi jelentősége van.
Egy mérgező se éri magát teljesen felöltözve, a-míg magára nem öltötte mérges, dohogó tekintetét.
Ha léteznek haladó szel-lemű emberek, akkor nyil-vannak.

Képeslap

Jean-Paul Belmondo fran-cia filmszínésznek fontos meg-beszélése volt producerével. Legújabb szerepét kellett megbeszélniük, de közel két órán át várt a producer ir-radájának előcsarnokában, míg végül bejutott hozzá.
— Tudja, rémes migrénem volt, de hála Istennek már elmúlt — mentegetőzött a producer.
— Igen — mondta Bel-mondo, anélkül hogy a szem-pillája megrándult volna — én is láttam őt. Ragyogó ég-színkéek ruhát viselt a hölgy...

André atya, egy norma-diai egyházközség lelkésze, teljes odaadással gondolja szabad idejében kis gyümöl-csösét. Egy nap észreveszi, hogy legszebb almai hiányoz-nak. Mikor másnap és har-madnap is megismétlődik az almalopás, táblát helyez el az almafára, ezzel a felirás-sal:
Isten szeme mindent lát!
Másnap észreveszi, hogy a tábla nem használt, ismét el-csentelek néhány almát.
Viszont a táblán ezt az utó-iratot fedezte fel:
Igaz! De néha kicsit be-humyja a szemét!
(Paris Match)

Nagy feltűnést keltett a Checkersben (USA) rendezett dzsessz-verseny, melyen tizen-nyolc zenekar vett részt. Győztesként a helyi agok-házának zenekara került ki. A dzsessz-veteránok átlagos életkora 72 évet tett ki.
(Newsweek, New York)

Duke Ellington, a dzsessz-király nagyon rosszul érezte magát legutóbbi repülőútja után. Ezzel kapcsolatban ezt mondta az újságíróknak:
— Az új repülőgépek már szinte túl gyorsan repülnek. Az ember már megérkezett Párizsba, mikor a gyomra még New Yorkban van.
(Paris Match)

Franz Diener, a volt né-met nehézsúlyú birkózó Ber-lingen művész-kocsmát nyi-ltott. A megnyitóról szóló riportban a „Hamburger Zeitung” tudósítója többek között ezt írja:
— Ha az embernek sze-rencsége van, akkor a volt német nehézsúlyú birkózó-bajnok barátságosan inte-get felé, ha az embernek azonban peche van, akkor megszorítja a kezét.

(מורה חדש)
בשפה ההינדרית
107
10
11 ח"א הננו 11
XLVII. EVFO
Főszerkesztő:
Felelős szerk:
Kiadó: Mizrách
Hanegev
Te

Ujabl

Öt főv találko között
Washington-ban a béketapogatózások érdekében, de a tartózkodást és csolatan. Díp London, Ottawa 24 órában meg között, amelye próbálják előké

Eskol minis

„Izra hű

Mindenü „Szakért
„Mely beny kai országban tattam államel között gyümöl fogadtak. Ere nyező az afrik lévő kapcsolat miniszterelnök haza az El-AI Szenegálban, a Malagásban, U
„Feleségem térünk haza. az ut, de me

tatta a mi pülőteri ny Nem részlete politikai és ményeit, r előtt a kom számolnom é rán tett ké tokban mind re jutott az pont a külön Közelkeletet nemzetközi kérdésekben.

Szomja Assis oltja a szomját

Édesített gyümölcs-levek

12 Uj Kelet 1966 VI 17